

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske države 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, — List se dopošilja do odgovredi. — Udje "Kataložekakovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine, — Posamezni listi stanejo 10 vin, — Uredništvo: Koroska cesta štev. 5, — Ekokopisi se ne vračajo, — Upravnštvo: Koroska cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj, — Nas zaprte reklamacije so poštnine proste,

Današnja številka obsega 12 strani.

Naročniki! Somišljeniki!

Do danes še niso vsi tisti naročniki, ki dolgujejo naročnino, poravnali svoj dolg. Prosimo vse tiste, ki še niso obnovili naročnine, ali jo dolgujejo nazaj, da blagovolijo isto še ta teden poravnati, da upravništvu ne bo treba dotičnim dopošiljanje lista ustaviti. — Somišljeniki, uporabite vsako priliko za nabiranje novih naročnikov za »Slov. Gospodarja!« Naslov: »Slovenski Gospodar«, Maribor, Koroška ulica štev. 5.

Zasluge „Slov. Gospodarja“ za spodnještajerske Slovence.

(Piše Fr. Bohanec, župan v Stari novi-vasi na Murskem polju)

Žalostne so bile razmere pred kakimi 50. leti na Spodnjem Štajerskem. Ljudstvo se je le malo bri-galo za svoje pravice. Vse je bilo nekaško dremotno in zaspano v narodnem oziru. Šopirila se je med nami povsod le blažena nemščina. Mnogi so se sramovali svojega maternega jezika in so ga tudi zaničevali. srečnega pa se je čutil vsak, kateri je znal kaj besed nemški, to pa zategadelj, ker ljudje niso poznali kra-sote svojega milrega materinega jezika. Zato pa tudi niso znali porabiti pravic, podeljenih jim od svitlega cesarja z državno-osnovnim zakonom z dne 27. grud-na 1867, kojega 19. član se tako glasi: Vsi narodi v državi so enakopravni in vsak narod ima nedotakljivo pravico, da brani in goji svojo narodnost in svoj jezik (materino besedo). Država prizna ravnopravnost vseh deželnih jezikov v šoli, urađu in javnem življe-nju. V deželah, kjer je več narodov, naj se javne šole tako vravnajo, da dobi vsak narod potrebne pripomočke, da se izobrazi v svojem jeziku, ne da bi se sil-lil, učiti se drugega jezika.

Ni bilo skoraj nobenega časopisa, zlasti na Sp. Štajerskem ne, kateri bi ljudstvo dramil in ga poučeval o njegovih pravicah. Prvi je nastopal naš „Slov. Gospođar“, ki je bil od začetka skromen, majhen listič, pa ker je zastopal velika načela, je tudi hitro rastel, in sedaj se lahko meri z vsakim političnim in gospodarskim listom. Dosegel pa je tudi res lepe uspehe. Ljudstvo je vzdramil iz njegovega zimskega spanja in začelo je odločno zahtevati svojih pravic, ki mu gredo po božjih in svetnih zakonih. Slovenski jezik se je vpeljal v urade in šole. Ljudstvo se ga več ne sramuje, temveč je ponosno nani in ga tudi ljubi.

„Slovenski Gospodar“ pa je tudi spoznal važnost gesla našega svitlega cesarja, namreč: „Viribus unitis“, to je z združenimi močmi. Zmiraj je priporočal, da se naj kmetje, to je vše prosto ljudstvo na deželi, združijo med seboj in skupno nastopijo pri vseh svojih gospodarskih, narodnih, verskih in političnih težnjah, ker tako se najlažje doseže znaten uspeh. In ravno tukaj je prav pogodil. Osnovala se je pred nekaj leti Kmečka zveza, ki silno bode v oči naše nasprotnike. Ljudstvo pa je ponosno na njo in pod njenim praporom stopa od napredka do napredka ter od zmage do zmage.

„Slov. Gospodar“ je tudi najboljši branitelj svezte katoliške vere. Drži se zmiraj obče znanega gesla: „Vse za vero, dom in za cesarja.“ In ravno to je, kar je najbolj vredno, da priporočam vsem svojim rojakom, vernim Slovencem. Čeravno so naši novodobni liberalčki zavrgli to obče znano geslo in ga imenovali „obrabljenega konjiča“, ki sploh ni več za rabo, vendar dokler se jim ne posreči, kar se jim nikdar posrečilo ne bo, odstaviti starega Boga ter ne vpeljati liberalne „republike“, še bo to geslo pri vseh poštenih Slovencih zmiraj imelo svojo veljavo. Dokler se bodo držali Slovenci prave katoliške vere, dotlej bodo tudi znali prav ceniti svojo domovino in svojo narodnost ter bodo tudi zvesto udani svojemu svitemu cesarju. Ako pa izgubijo ta najdražji zaklađ sv. vere, potem bo lahko, našim zakletim sovražnikom si podjarmiti naše ljudstvo.

Bodočnost vsakega naroda pa je v njegovi mladini. Ako je mladina zdrava in dobra, bo tudi bodočnost narodova vesela. Zato pa je tudi „Slov. Gospodar“ obrnil vso svojo skrb na slovensko mladino. Začel jo je zbirati v raznih organizacijah, kakor: v bralnih društvih, v mladeničkih in dekliških zvezah, v te-

lovadnih odsekih itd. In tudi tukaj se kaže lep sađ. Mladenci so dobili veselje do izobrazbe in mnogo jih je, ki gređo rajši v čitalnico, kakor pa v krčmo. Prirejajo se poštene veselice in dobre gledališke predstave v najubožnejši vasi. Mladina, ki se nahaja v teh društvih, ne pozna tiste podivjanosti, surovosti in podlosti, ki je lastna našim nasprotnikom in živini. Marveč njeno obnašanje je vzorno, intelligentno, to je tako, kot se spodobi za poštenega in izobraženega človeka, vendar pa ponižno in dostenjno. Počasoma izostajajo sramotni pretepi, ki so bili prej na dnevnem redu. Mladina se zaveda svoje narodnosti in pri raznih volitvah so mlađenci že najboljši agitatorji za dobro slovensko stvar. Če bo šlo tako naprej, bo imel moj zatirani slovenski narod boljšo bodočnost, kakor je njegova preteklost, in to si jaz najbolj prisrčno želim.

S strahom torej glejajo naši liberalčki, nemškutarji in socialni demokratje na uspeh vrlega „Slov. Gospodarja“, ker v njem vidijo svojega nasprotnika, kateremu niso in ne bodo kos. Napadajo ga sicer dan za dnevom na najostudnejši način, ali do živega mu ne morejo. Podtikajo mu zmiraj tisto orožje, katero rabijo najbolj le oni sami, namreč laž. Vendar naš „Slov. Gospodar“ se za to ne zmeni in gre svojo pot v trdni zavesti, da pravica prej ali slej gotovo zmaga. Kako dobro znajo lagati liberalci, nemškutarji in socialni demokratje, prepričamo se lahko, ako pogledamo nazaj na čas, ko so bile kakše volitve. Soglasno so vpili po svojih listih, kako veličastni so bili njihovi shodi, vsi volilci na njihovi strani. Volitev sama pa je pokazala resnico in v jezo njih vseh ravno nasprotno. „Slov. Gospodar“ pa je praznoval vesel svojo zimago.

Da ne bo moj dopis zopet predolg, ga hočem skleniti. Opozorim le še na dejstvo, da je „Slovenski Gospodar“ najmočnejši in najbolj razširjen list na SpŠtajerskem. Tiska se že sedaj v nad 10.000 izvodih. Skrbimo pa, da se to število še podvoji. Saj te kronice, ki jih izdamo za ta list, bodo prinesle večji dobitek, kakor pa tiste, ki jih marsikateri brez potrebe zapije ali pa znosí k odvetnikom za razne ničvredne pravde. In ravno tukaj bi nekaj pripomnil. Marsikateri se čuti razžaljenega za vsako malenkost. In ker uvidi, da sodnija razžaljivca ne bo hudo kaznovala, pa gre zato k odvetniku, da le povzroči večje stroške svojemu bližnjemu.

Dragi mi rojaki! To ni krščansko, tudi ni človekoljubno in lepo. Ako si res razžaljen in trpiš krvico, poišči si pravico po pošteni poti pri sodniji, nikar pa ne samo s slabim namenom, bližnjega oškodovati. Malo več potrpežljivosti in pa medsebojne ljubezni nam je treba, in izostala bo mnoga prazna pravda, s tem pa tudi marsikatera kronca, katero lahko potem za boljši namen porabimo. Pa zopet sem zašel s svoje poti, zato pa kar sklenem z željo, da dobi „Slovenski Gospodar“ v kratkem mnogo novili naročnikov.

Državni zbor.

Pretečeni petek, dne 5. julija, je bilo sklenjeno poletno zasedanje državnega zbora. Začnji čas je rešila zbornica z veliko naglico včr važnejših zadev in predlogov, posebno takih, ki vsebujejo tako zvane državne potrebsčine.

Prejšnjo sredo je, kakor smo že na kratko poročali, bil sprejet začasni državni proračun, po katerem je vlada pooblaščena, za načrtnih 6 mesecev pobirati davke, kakor tudi izdajati denar za državne potrebe. Prejšnji proračun je veljal samo do začnjega junija. Jugoslovanski poslanci so glasovali proti proračunu, hoteč s tem vldi pokazati svojo nezadovoljnost zavoljo zanemarjanja Slovencev in Hrvatov in posebno še zavoljo še vedno trajajočega izjemnega stanja na Hrvaškem.

Edini liberalni poslanec Ljubljane, dr. Ravnhar, je glasoval z liberalnimi Mladočehi za vladu. Po Poprej so liberalci vedno kričali, da morajo Jugoslovani obstruirati proti vladi, sedaj, pa ko bi naj njih zastopnik pokazal korajžo, pa je šel goreče v boj za vladu. Obenem s proračunom je bil sprejet tudi kazenski red za armado in za deželno brambo.

ski vinograđniki ter je v imenu Slovensko-hrvaškega kluba obširno utemeljeval zahtevo, da naj vlada raztegne odplačevanje trtnega posojila na daljšo dobo let in da ob uimah zapadle obroke izdatno odpisuje.

V četrtek, dne 4. julija, je rešila zbornica celo vrsto manjših zakonskih načrtov, n. pr.: zakon o zavarovanju mornarjev in pomorskih ribičev za slučaj nezgode in bolezni, o jamstvu za slučaj trčenja ladj, o regulaciji Donave itd.

V petkovi seji so se zopet rešile še nekatere manjše zadeve in so se med drugim tudi potrdile izvolitve nekaterih poslancev. Ko je bil dnevní red izčrpan in se je sklenilo nekaj poslancev, ki so toženi, izročiti sodišču, je predsednik dr. Sylvester se zahvalil poslancem in naznanih, da bo prihodnja seja po dogovoru z voditelji raznih strank naznanjena pisemo.

Burna je bila začnje dni razprava v odseku za vodne ceste. Vlada je namreč na pritisk Poljakov, Čehov in severnih Nemcev izdelala načrt za zgradbo kanalov ali vodnih cest, ki bi naj vezali Dunaj s Češko, Moravsko in Galicijo. Ti kanali, po katerih bi bila napeljana vošča iz rek in bi po njih plule ladje, so bili proračunjeni na okroglo 300 milijonov kron in še več, katere mora plačati cela Avstrija, dobiček pa bi imele od njih samo severne dežele; južne dežele bi imele prijetno pravico samo plačevati, dobiti pa nič. Naši slovenski poslanci so se že v začetku odločno protivili takemu krivičnemu razdeljevanju državnih sredstev. Poslanci severnih dežel so se bali odločnosti naših poslancev in so sklicali nek tajen zaupen staneš, h kateremu naših poslancev niti povabili niso. Nameravali so v odsekovih seji si kar dovoliti tistih 300 milijonov za vodne ceste ter se s tem velikim darom odpeljati k svojim volilcem. Pa delali so račun brez slovenskih poslancev.

Ko se je vođni odsek dne 4. julija zbral zopet k seji, je naš poslanec dr. Korošec, ki je član omenjenega odseka, odločno ugovarjal, da se hoče poslance južnih dežel tako prezirati. Predsednik odseka Čeh Udržal, mu je pa odvzel besedo. Dr. Korošec si seveda tega ni dal dopasti temveč še odločneje ugovarjal proti nepravilnemu postopanju predsednika. Prišlo je do burnih prizorov, pri katerih so pomagali slovenskim poslancem tudi Rusini. Kranjski deželní glavar dr. Šusteršič je najodločneje grajal postopanje predsednika ter se zavzemal za pravice južnih avstrijskih dežel. Vsled razburjenja se je moralna seja zakliniti.

V petek je bila nova kratka seja vodnega odseka, kjer je poslanec Udržal prosil odpuščanja ter je izjavil, da je pripravljen, popraviti krivico, ki jo je storil dr. Korošcu, in mu je podelil besedo. Dr. Korošec je izjavil, da si slovenski poslanci ne dajo nikdar in od nikogar kratiti prostosti in pravice, kadar zastopajo koristi svojih volilcev. Ko so govorili še nekateri drugi poslanci, se je seja vodnega odseka zaključila. Tako so naši poslanci s svojo odločnostjo zabranili, da se milijonska bremena, ki bi jih naložili kanali davkoplačevalcem na ramena, ne morejo tako hitro spremeniti v zakon. Treba bo še novih pogajanj, pri katerih bodo poslanci Kmečke zveze na svojem mestu kakor vselej.

Ker so napravili nalivi in toča po naših krajih veliko škode, so vložili naši poslanci nujne predloge za pomoci.

Poslanec Pišek in tovariši so nujno predlagali, naj vlača hitro oceni v slovenjebistriškem in mariborskem okraju škodo po toči, ustavi izterjevanje davkov in dovoli oškodovancem izdatno državno podporo. Poslanec Pišek je še osebno posređoval v ministerstvu.

Poslanec Brenčič in tovariši so stavili nujni predlog za po toči oškodovane posestnike na Dravskem polju, v katerem zahtevajo od vlade, da se škoda takoj ceni, prizadetim odpishe davek, ustavi eksekucije in podeli potrebna podpora. — Obenem se je obrnil poslanec Brenčič na c. kr. uradnega vodjo v Ptiju, da takoj ukrene vse potrebno.

Poslanec d. r. Korošec pa je v zadnji seji državnega zbora obširno govoril o vsej škodi, ki sta jo napravili toča in povodenj po slovenskem Štajerskem in na Kranjskem ter nujno zahteval najizdatnejšo pomoč in podporo.

cev, ki jih bodo sprejeli v svojo sredino s hvaležnostjo in neomajanim zaupanjem.

Politični ogled.

Cesar Franc Jožef I. vlada z današnjim dnem že 63 let, 7 mesecev in 9 dni ter je prekošil celo rajo angleško kraljico Viktorijo, ki je vladala od 20. junija 1837 do 22. januarja 1901, skupno 63 let, 7 mesecev in 2 dni.

Sprava med Čehi in Nemci. Spravna poganja dobro napredujejo. Baje jih bo že dne 13. julija mogoče končati. Nato se sklice precej češki deželni zbor, ki bo rešil jezikovni zakon, sklenil novi voljni red, cizroma pomnožil deželno-odborniška mesta, izboljšal učiteljske plače in sklenil davek na pivo. Poznavalci čeških razmer pa pravijo, da ne bo šlo vse tako gladko, ker so Nemci preveč nestrpi in zagrizeni. Oni bi radi, da bi Slovani kar izginili s površja.

Galicija. Ker je od 100 članov lvovskega mestnega občinskega sveta odložilo 86 članov svoje mandate, s čimer je postal občinski svet nesklepen, je namestnik razpustil občinski svet. — Galički deželni zbor bo v prihodnjem zasedanju razpravljal o novi voljni postavi za deželni zbor.

Ogrsko. Poslanci Julija Kovača, ki je strejal na zborničnega predsednika grofa Tiszo, so prepeljali iz bolnišnice v sodni dvor, kjer so ga nastanili v jetniški bolnišnici. Kovačeve zdravstvene stanje je ugodno. — Oppozicionalni poslanci prirejajo sedaj v počitnicah številne shode med volilci. Jesen utegne biti na Ogrskem zopet burna.

Na slovanskom jugu. Naša država zbira vake na turški meji ter namerava zasesti deželico Sandžak—Novi bazar, ki meji na Bosno in Hercegovino, tako se poroča. Koliko je resnice na tej vesti, se seveda še ne ve. Piše se tudi, da se Turki radi tega ne vznemirajo, ker popoloma zaupajo Avstriji, pač pa se boje malih balkanskih držav, ki groze Turčiji in katerim se namerava pričuditi tudi Grška. — Novi srbski ministrski predsednik je postal dosedanje notranji minister Marko Trifkovič. — Po poročilih, ki prihajajo iz Albanije, je položaj tam skrajno resen. Med častniki in moštvo ter albanskim prebivalstvom vlada bratska vzajemnost. Ljudstvo podpira na vse mogoče načine vojake, ki so pobegnili. Z deserterji pa soglašajo tudi skoraj vsi častniki v armadi. Nekateri polki so se naravnost upri. Mnogi turško-albanski častniki so se zavezali s častno besedo in slovesno prisojeno, da se ne dajo nikdar več zlorabljati v potlačenje upravičenih albanskih zahtev. Splošno se smatra, da je popolna samouprava Albanije neizogibna ter se sodi, da bo moral mladoturški odbor v kratkem odstopiti in da pride v najkrajšem času do državnega prevrata v Turčiji.

Ruski car in nemški cesar sta se sešla v Baltiš-Portu ob Severnem morju. Sestanku se pripisuje važnost, ker se ima mnogo pečati s turško-laško vojsko; in tako ima biti ta sestanek tudi važen za splošen evropski mir. Vlažarja in državniki, ki so ju spremljali, so kazali drug napram drugemu veliko prijaznost.

Nemiri na Irskem. V Belfastu so se že deli časa sem vršili nemiri proti katoličanom. V četrtek ponoči se je pomikala tolpa kakih 5000 mož po ulicah in je kmalu narastila na 10.000. Korakali so skozi katoliški del mesta, poškodujči trgovine katoličanov in so razbili okna katoliške cerkve ter župnišča ter prednja nekega irskega lista. Policia je bila brez moči. Katoliški delavci, ki so bili pregnani iz tovarna, so hoteli priti v soboto po svojo mezdo, pa so bili napadeni in teheni. Nemire vođijo združeni liberalci in socialni demokratje, ki iz slepega sovraštva do katoličanov delajo javne nemire.

Mehika. Vstaši so v Mehiki premagali vladne čete in pognali z dinamitom v zrak vlak, ki je vozil 1000 vojakov.

Volitev v Ameriki. Letos, dne 5. novembra, se bo vršil za predsedniško mesto ljudovlade hud boj v Združenih državah. Stranka ljudovlade, ki je veljala sedaj kot edina zmagoča stranka pri teh volitvah, se je letos razdrojila. Bivša tesna priatelja Rosewelt in Taft sta se pošteno sprla in skregala. Oba bi bila namreč rada izvoljena in vladala prihodnjih 4 leta velike Združene države. Stranka je proglašila z večino glasov Tafta kot strankinega kandidata, a Rosewelt se je dal od svojih zvestih pristašev sam imenovati kot kandidat. Demokrati ali ljudska stranka, ki velja kot huda nasprotnica stranke ljudovlade, se tudi dolgo ni mogla zediniti glede osebe kandidata. Ker so republičani razdrojeni, ima demokrat Wilson veliko upanje na zmago. Torej se vrši vroč boj med Taftom, Roseweltom in Wilsonom. Kdo izmed teh treh velikakov bo zmagal, bomo poročali.

Laško-turška vojska. Ker ima Turčija v lastni hiši mnogo opravila, bi človek pričakoval, da se bo sedaj Italija vrgla z vso silo nad nasprotno državo in jo prisilila, odstopiti ji Tripolitanijo. Tu nas iznenadi poročilo, da hoče Italija ustaviti v Egejskem morju vsako nadaljnjo prodiranje. Sodimo, da se to ni zgodilo toliko iz ljubezni do Turčije, kolikor iz ozirana kak miglaj evropskih velevlasti. Vidi se, da so Italijani že zelo izmučeni, najbolj pa se občuti suša v italijanskih kasah. Prebivalci otokov, ki so jih zasedli Italijani v Egejskem morju, so izdali spomenico na vse evropske velevlasti, naj bi se ti otoki ne vrnili več Turčiji, ampak naj bi se jim po končani vojni ab-

dala samostojnost, ali pa naj bi se priklopili Grški. — V Tripolitaniji se zadnji čas ni pripetilo kaj posebno važnega.

Razne novice.

- * Godovi prihodnjega tedna:
- 14. nedelja: 7 po Binkoštih; Bonaventura.
- 15. pondeljek: Henrik I., Vladimír, kralj.
- 16. torek: Škapul; Devica Marija Karmelska.
- 17. sreda: Alež, spoznav.; Generaz.
- 18. četrtek: Kamil Lel., spoznav.; Friderik.
- 19. petek: Vincencij Pavl.
- 20. sobota: Marjeta, d. m.; Elija prorok.

Osebna vest. Ministerijalni tajnik dr. Karol Dernovšek je izstopil iz državne službe in vstopil k Anglo-avstrijski banki, kjer so mu podredili večji oddelek.

Srebrne maše. Danes tečen, dne 18. julija ob 10. uri dopoldne obhajajo v Kozjem 25letnico ali srebrno sv. mašo oni č. gg. duhovniki lavantinske vladikovine, ki so stopili leta 1887. v dušopastirske službo pri svojem tovarišu g. svetniku, dekanu in župniku Marko Tomažič. Živi jih še sedem in ti so: Čižek Jožef, dekan v Jarenini; Simonič Franc, stolni vikar v Mariboru; Ulčnik Martin, župnik v Doliču; Mešiček Jožef, dekan v Brezicah; Šelih Jurko, župnik pri Sv. Kunigundi na Pohorju in Vidmajer Franc, župnik na Zg. Polškavi.

Iz šolske službe. Na dvorazrednici v Soboti ob Dravi je razpisano mesto nadučitelja. Šola je v I. pličilnem razredu. Prošnje do 20. julija. Pri Mali Nedelji je prosto mesto učitelja, ali učiteljice, prošnje do 1. avgusta. Na petrazrednici pri Sv. Ani na Krembergu je razpisano mesto učitelja ali učiteljice. Prošnje do 18. julija. Slovenski učitelji, pobrigajte se za to mesto ob izkrovni meji!

Iz finančne službe. Finančni tajniki dr. Josip Seibert, Adolf Klodič vitez Sablačovski, Viljem Sieber in Robert Formacher pl. Lilienberg so imenovani za finančne svetnike, finančna komisarja dr. M. Wagner in dr. Rudolf Richter-Trummer pa za fin. tajnike.

Iz politične službe. Konceptni praktikant pri mariborskem okrajnem glavarstvu, dr. Feliks Lanžšič, je imenovan za namestniškega koncipista.

Prestavljen je c. kr. davčni oskrbnik Rudolf Hovšek, iz Slov. Bistrica v Ormož.

Cesar na počitnicah. Cesar se je dne 4. t. m. odpeljal v Išl na počitnice, kjer ostane 2 meseca. Tuji večina ministrov se je podala na poletne počitnice.

Poroka v cesarski rodbini. Dne 4. oktobra se poroči v cesarjevi navzočnosti nadvojvodinja Elizabeta Frančiška z grofom Walburgom.

V Gradcu je dne 8. julija umrl vsečiliški profesor in pisatelj Slovencec dr. Karel Strekelj. Pokojnik je bil mož katoliškega mišljenja in življenja. Rajnemu učenjaku svetila večna luč!

Kam v nedeljo? Vsi v H oče na Slomškovo slavnost podružnic Slovenske Straže Sv. Magdalena—Hoče!

Somišljeniki! Naznanite nam vse tiste gostilne in trgovine, katere niso naročene na naš list!

Prijatelj! Ko stopiš v tobakarno, zahtevaj povod „Slovenskega Gospodarja!“ Koliko nemškega in celo brezverskega umazanega papirja, pokupijo naši ljudje v trafikah! Na stotine več izvodov „Slovenskega Gospodarja“ bi šlo vsak tečen med ljudstvo, če bi naši somišljeniki v vseh gostilnah, trgovinah, trafikah in pri vseh obrtnikih zahtevali naš list.

Slovenski zdravnik, pozor! Kakor je bilo čitati v nemških listih, je štajerski deželni odbor razpisal mesta okrožnih ali distriktnih zdravnikov. Med temi kraji je tudi prijazna vasica Ruše, in želeti bi pač bilo, da bi se tamkaj naselil slovenski zdravnik, katerega bi ljudstvo razumelo; sedanji zdravnik namreč, kakor nam je znano, ne razume slovenščine.

Südmärka, nemško bojno društvo, ki ima edini namen, da Slovence deloma ponemči, deloma pa prežene z rodne grude, je imela konec leta 1911 907 skupin z 82.281 člani. Vseh dohodkov je imela lahi 587.427 kron. Za nakup slovenskih domačij, ki jih potem daje nemškim protestantskim priseljencem iz Nemčije, je dala samo lahi 207.867 K. Vsega vkljuk je jih izdala lahi za svoje namene 665.749 K. Slovenci moramo biti torej na straži!

Vzor-oče. Z jezikovne meje se nam poroča slediči slučaj, ki nam kaže odločnost naših ljudi na mesti. Otroci neke Šulerjanske šole, ki pa je žal vsled pritiska nasprotnikov prišla na oskrbo občin, bi imeli iti pred nekaj časom k skupni spovedi v uro oddaljen trg čez Muro, kjer je sedež župnije. Seveda je Šolskim otrokom, katerih je dobri dve tretjini slovenskih, strogo prepovedano izustiti slovensko besedo. Večina teh otrok ne razume niti tretjino besed, ki jih slišijo v šoli ali spovednici. Kako se naj nežna, boječa slovenska deca spoveduje v tujem, neumljivem jeziku. Kako se naj nauči spovednih in obhajilnih molitvic, ko jih ne razume! Kako more duhovnik otroku doperediti, da mora izpravljati vest, obuditis kes itd., če ga ne razume. Neki vrli slovenski oče je naznani kratkotmalu katehetu Nemcu, da ne pusti svojemu otroku, da bi se še pri spovedi in verskih rečeh mučil v nerazumljivem jeziku, ter ga bo poslal raje k bližnji slovenski cerkvi k spovedi. S tem odločnim korakom je dosegel zagotovilo, da bodo v bodoče slovenski otroci omenjene šole imeli priliko, se v slovenskem jeziku spovedovati in izvrševati verske vaje.

Pijančevanje vodi v norišnico. Iz Gradca poročajo, da se zadnji čas število umobolnih neprimerno

množi. Vsak dan je odpeljan v Gradec po več umobolnih nesrečnikov. Znani zavod „Feldhof“ je prenapolnjen. Dežela bo morala staviti novo norišnico ali pa staro za polovico povečati. Zopet novi izdatki na račun davkoplačevalcev. Kaj je drugo krivo naraščajočega števila umobolnih kot nesrečno, trikrat nesrečno pijančevanje. Zdravniki, ki preiskujejo umobolne, pravijo, da je 85% vseh bolnih v „Feldhofu“ znorelo radi preobil zavžite pijače. Ptuijski šnops je res kuča, črna smrt za naše ljudstvo. Bodimo vendar trenejši. Če se ne moremo popolnoma obraniti, pa vsaj zmerno vživajmo alkoholne pijače! To bo v našo lastno srečo.

Evhariistični shod na Dunaju. Skofijski pravljivalni odbor v Mariboru uljudno opozori vse češke dekanije uraide, da naj kar najhitreje blagovolijo vposlati seznam udeležencev pri shodu iz posameznih župnij. Do sedaj sta došla seznamata iz Jarenine in iz Ptuja. Najmanje do dne 15. julija mora skofijski pravljivalni odbor nabiranje skleniti. Gospodje nabiralec, prosimo, naj pazijo na sledče: 1. Vsak priglašenec, ki se hoče voziti za znižano ceno, mora dodati še 35 vinarjev za kolek, ki ga zahteva država pri znižanju voznine. Teh 35 vinarjev se mora dunajskemu odboru vnaprej poslati. 2. Kateri se bodo vozili s posebnim vlakom, plačajo pristopino in voznino, kdor se bo pa sam vozil, samo pristopino. 3. Prav je, če se že sedaj pove in na nabiralno polo zabilježi, kdo misli iti tudi v Marijino Celje. Podosedanjih priglasih smemo sklepati, da bo udeležba prav lepa.

Spored evharističnega shoda na Dunaju. V torek, dne 10. septembra popoldne prihod in sprejem papeževega odpelanca (delegata). V sredo, dne 11. septembra od 5. do 7. ure popoldne v stolnici sv. Stafana prvo slovesno zborovanje. V četrtek, dne 12. septembra, od 10. do 12. ure popoldne in od 2. do 4. ure popoldne posvetovanje odsekov v raznih cerkvah in prostorih. Od 5. do 7. ure zvečer drugo slovesno zborovanje v stolnici. Prav tako bo tudi v petek, dne 13. septembra od 10. do 12. ure popoldne in od 2. do 4. ure popoldne posvetovanje odsekov v raznih cerkvah in prostorih. Od 5. do 7. ure zvečer tretje slovesno zborovanje. V soboto, dne 14. septembra, slovesno zborovanje od 11. do 1. ure. Popoldne spovedovanje. Vnedeljo, 15. sept. od 10.—1. ure slovesna procesija z Najsvetejšim iz stolnice sv. Stafana do dvora, tam sv. maša in blagoslov in potem vrnitev v stolnico. Vse dni od 12. do 15. septembra bodo po vseh dunajskih cerkvah svete maše in obhajanje vernikov. V stolnici sv. Stafana bo vsak dan ob 8. uri pontifikalna sv. maša. Neposredno pred evharističnim shodom bo od 6. do 10. septembra na Dunaju katehetski shod. Razstava za cerkveno umetnost se otvorja dne 7. septembra ob 11. uri. Vsi, ki bodo imeli pristopino za evharistični shod, bodo imeli v to razstavo vsaki dan od 9. ure popoldne do 5. ure popoldne brezplačen pristop. Ves čas evharističnega shoda od 12. do 15. septembra bo razpostavljen Najsvetejši Zakrament v votivnih cerkvih in v cerkvi salezijank. Za posvetovanja nemških narodov so določene posebne cerkve in prostori. Za Slovence je določena frančiškanska cerkev blizu stolnice. Po shodu priredijo Dunajčani izlet v Marijino Celje.

Napadi na avstrijske smodnišnice. Poročali smo o strašni nesreči pri Dunajskem Novem mestu, ki se je zgodila, kakor se je sumilo, vsled hudobne roke. Pred tednom so poročali, da so hoteli na Ogrskem neki ogledni, preoblečeni v ženske, položiti ogenj v neko smodnišnico. Sumi se, da obstoji cela organizacija, ki ima namen, z razstrelbo vojaških smodnišnic pripraviti vojaško upravo do pomanjkanja streličiva, ki bi v slučaju kakih vojske vplivalo zelo neučinkovito na našo državo. V nedeljo, dne 7. julija ponovno je vojaška straža v St. Vidu ob Glini na Koroškem pri tamoznjih shrambah za smodnik zapazila dve sumljivo se vedoči osebi, ki sta se skušali eni shrambi skrivoma približati. Straža ju je pozvala, naj se ustavita, a neznanca se temu nista pokorila, na kar je vojak proti njima ustrelil. Neznancema se je posrečilo pobegniti. 20 korakov stran od shrambe so našli izkopano jamo, pokrito s smrečjem. Iz tega in drugih okolnosti sklepajo z veliko upravičenostjo, da se je nameravalo smodnišnico razstreliti. Vojaški krog se na vso moč prizadevajo, da bi prišli tej organizaciji, ki je najbrže zakrivila tudi nesrečo v Dunajskem Novem mestu, na sled.

Novi kanoni. Z Dunaja se poroča, da je avstrijski vojni minister v skupni ministrski seji dne 8. julija predložil zahtevo, da bi se naj za 250 milijonov kron nakupilo ali dalo napraviti novih cevi za kanone. Minister je naznani, da so kanoni iz leta 1904, ki so bili ylii iz bronca, postali že čez nekaj let nerabni. Nove kanone, katere zahteva vojni minister, bi napravili iz jekla, katera tvarina bi bila bolj vstrajna in trpežna. Nek list piše glede na avstrijske kanone, da stane našo državo skoraj vsako leto nova nabava vojnih potrebščin, novih kanonov, pušk in streličiva toliko kot srednje velika vojska.

Strašna nesreča se je zgodila dne 8. julija pri preizkušnji novih kanonov v Šerkenu na Ogrskem. Druga baterija dunajskoga topničarskega polka je imela vaje z novimi kanoni, ki so narejeni po vzorcu kanonov, kateri so v rabi v Nemčiji. Že pri prvem strelu se je kanon razpočil in razletel na kosce. Z

ni. Težko ranjen je tudi nadporočnik Bretschneider, ki je poveljeval pri vajah. En težko ranjeni vojak je še tisti dan popoldne umrl. Vojški strokovnjaki preiskujejo vzrok nesreče.

* **Zupanom.** Občine, v katerih je toča in neurje napravilo veliko škodo, naj takoj zahtevajo od okrajin glavarstev cenitev škode. Pri navadni počasnosti uradnega šmeljina so se vršile cenitve škode dosedaj navadno še le tedne in mesece po onem dnevu, ko je uničila toča kmetu njegove pridelke. Župani, potegujte se povsod za svoje občane!

* **Vojški nabori** se bodo vršili v Avstriji najbrž v prvi polovici avgusta. Slovenski fantje-naborinci, le preskrbite si šopke!

* **Obrtniška posredovalnica za Spodnji Štajer.** Slovenski obrtniki na Štajerskem smo zelo pogrešali zavod za posredovanje obrtniških vajencev. Da se temu čim prej odpomore, se je na I. slovenskem obrtnem shodu v Celju sklenilo, tozadevne posle začasno poveriti „Občeslovenskemu obrtnemu društvu v Celju“. Društvo je s posredovanjem že pričelo. Podpisano društvo se obrača do vseh obrtnih zadrug, kakor tudi do posameznih mojstrov-obrtnikov, da se isti v slučaju potrebe poslužujejo naše posredovalnice, ki jim bo preskrbela naslove starišev ali varuhov dečkov, kateri se želijo priučiti kakje obrti. Tozadevni dopisom je priložiti znamke za 40 vin, dočim opravlja posredovalnica vse posle, zadavajoče priglasitev dečkov za uk, brezplačno. Kakih pogajanj starišev z mojstri ali obratno, posredovalnica ne prevzame, temveč se morajo mojstri glede določitve učne dobe itd. dogovoriti s stariši, oziroma varuhu bodočega učenca. Vsa vprašanja na posredovalnico se morajo vršiti le pisemnim potom. Pisma je nasloviti sledče: Posredovalnica občeslovenskega obrtnega društva v Celju. — Opozarjamо še, da naša posredovalnica ni namenjena samo za Spodnji Štajer, temveč se na njo lahko zupljivo obračajo tudi obrtniki in taki, ki želijo dati dečka v uk, vseh ostalih slovenskih pokrajin. — Občeslovensko obrtno društvo v Celju.

* **Slive.** V naših krajih bo letos sila malo sliv. Isto se poroča tudi iz drugih dežel. Pridelek sлив v Bosni letos ne bo dosegel niti lanskoga, ki je bil tudi dokaj nepopoljen. Zarod je uničil aprilski mraz in preobiljen dež. Danes se računa komaj na 400 vagonov suhih sliš za izvoz. Cene so zato že znatno poskuščile. Pridelek sлив v Srbiji letos ne bo obilen, ker je zelo škodil pomladni mraz. Računa se na srednjo letino. Za izvoz bo kakih 2000 vagonov suhih sliš in do 200 vagonov mezge. Seveda je tudi to še v obilni meri odvisno od vremena. Upoštevati je treba tudi okolnost, da bo letos izredno slaba letina za slive v Slavoniji in Srijemu ter bosta zato ti dve pokrajini pokupili v Srbiji mnogo svežih sliš.

* **Goljufija** pri trgovini s kavo. Na Dunaju in v Berolini so prišli zadnji čas na sled obsežni goljufiji, ki so jo uganjali nekateri trgovci s kavo. H kavi se je mešal od teh ljudi fižol, grah, leča ipi celo drobleno kamenje, pa tudi bob. Nekateri židovski prekupčevalci so celo fižol barvali, da je bil podoben kavi. Na njivah so nalašč sadili tak fižol, ki je podoben kavini zrnom in se je dal dobro porabiti za mešanje h kavi. Najbolj pa se je vršila goljufija pri prodaji zmlete kave. Posebna komisija je našla pri preiskavi nekaterih židovskih trgovin, da je bilo 10, 30, da celo 60% drugih tvarin primešanih h kavi. Tako se goljufa ljudstvo, o katerem kričijo liberalci in socialni demokratje, da odira.

* **Kolera** zopet straši. „Slovencu“ poročajo iz Zagreba, da je neka Zofija Cerevše v Petrovaradinu obolela na sumljivih znakih kolere. Oblasti pozivajo prebivalstvo v onih krajih na Hrvatskem, kjer se je lani pojavila kolera, naj se pravčasno čuva ter drži red in snago.

Družbenik Marijin je nov molitvenik za Marijine družbe, kakor ga je izdal vodstvo Marijinih družb, da se tako doseže povsod enota in skupnost. Klub velikemu obsegu (okoli 450 strani) in lepi opremi, ter fini mali obliki, ima molitvenik zelo nizko ceno, ki znaša 1 krono, za izvod z rdečo obrezo 2 K 30 vin., in z zlato obrezo, najfinjejsa vezava, šagrin, zlata obresa, pa velja samo 2 K 80 vin. Dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

* **Zlata knjiga** blaženega Ludovika Grinjona Monforskega o pravi pobožnosti do Marije pod naslovom „Marija, kraljica srca“, je sedaj na razpolago. Blaženi Ludvik Grinjon Monforski se je boril s posebno odločnostjo proti privržencem one verske vrste, ki je učila prestrogo in prepričano pobožnost, katero je sveta cerkev zavrgla in ki je preslepila in ugonobila mnogo duš. V tem boju je napisal nauk o pravi pobožnosti, o kateri naj se pouči vsak, kdor hoče svoje delo in molitve posebno posvetiti Bogu in Mariji ter jim pridobiti posebno vrednost Bogu in Mariji in jim pridobiti posebno vrednost za posmrtno življenje. Ta zlata, dolgo zaželjena knjiga, se dobi v gladki slovenski prestavni v obliki molitvenika in obsega ob koncu tudi druge vsakdanje molitve. Oblika je zelo priročna in majhna, da spraviš knjižico, kljub njeni obsežnosti — okoli 300 strani — v vsak žep, ne da bi te kolikaj oviral. Papir in tisk je fin in za oči prijeten, cena nizka. Knjižica se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru in velja z rdečo obrezo 1 K 60 vin., fin šagrin z zlato obrezo 2 K 40 vin.

Ravnak je izšla v kat. tiskarni v Ljubljani knjižica pod naslovom: „Obiskovanje presv. Zakramenta in vselej neomadeževane Device Marije, za vsake dan meseca od sv. Alfonza Ligouri. Po italijanskem izvirniku posloveni in založil Karol Tribnik, župnik. O tej knjižici sv. Alfonz Ligouri piše „Emanuel Kaleder“ od leta 1912 pri čitanju ob meseca avgusta: da je „zlata knjižica“, ki se je natisnila že ob življenju sv. Ligovrija dvaindvajset krat. Vsem molilcem in ljubiteljem presv. Zakramenta ter častiteljem Marijinim bode ta knjižica do-

bro služila, posebno pa tistim, ki se nahajajo v bratovščini vednega češčenja presv. Zakramenta, kakor tudi č. g. duhovnikom, bratovščine duhovnikov češčenja presv. Zakramenta. Ker so pridjane mašne in druge molitve, mora se rabiti tudi kot molitvenik pri očitni službi božji. Cena v platno ozanimi knjižici je K 160 in se naročuje pri katoliški tiskarni v Ljubljani in pri založniku Karlu Tribnik, župniku v Jurkloštru, p. Šta Laško.

* **Pomanjkanje zdrave pijače** se čuti letos na kmetih zelo občutno. Sadjeva ni, vina ni, a delavci hočejo imeti kaj za žejo gasiti. Pripomemo, da si nar-čete pri g. Aleks. Ličanu, izdelevalcu brezalkoholnih pijač, v Ilirske Bistrici na Kranjskem pristni sodni sok, iz katerega si lahko sami napravite izvrstno zdravo pijače liter za 10 do 12 vinarjev.

* Za Slov. Stražo je daroval prvi dvekranski novec g. Alojzij Mohorko, stolni cerkvenik v Mariboru. Hvala mu. Koliko je Šlovenec v Sloveni, ki še niso nič darovali Slov. Straži?

* Vsi, ki ste skrbni možje in očetje. Ali hočete vsaj 10 vin. na teden žrtvovati za svojo, oziroma za prihodnost Vaših otrok? Potem pišite Slov. Straži v Ljubljani po knjizico gosp. župnika Haaseja o ljudskem zavarovanju, ki se vsakomur dopušlje zaston.

759

Velika Slomšekova slavnost Orlov v Št. Jurju ob juž. žel.

se vrši 11. avgusta. Priprave so v polnem teknu. pridejo tudi Orli iz Kranjske. Štajerski Orli, Mlađenške in Dekliške Zvezne, bračna in izobraževalna društva: 11. avgusta pridite v velikem številu v Št. Jur ob juž. žel. Slavnost se bo vršila v velikem obsegu.

Mariborski okraj.

Maribor. Preteklo soboto se je zaključilo na mariborski gimnaziji šolsko leto. Zavod je obiskovalo koncem šolskega leta 558 učencev in 12 učenk-privatistk; od teh jih je bilo 337 Slovencev in 233 Nemcev, skupno torej 570. Odliko ima 83 dijakov, dober uspeh 368, v obče sposobnih je 26, nesposobnih 61, poskušnja se je dovolila 27. Izmed Slovencev so slediči odličnaki: I. razred: Antolovič Ivan, Kovačič Peter, Krajno Jožef, Kšeta Jožef, Merčun Ludovik, Ozmeč Stanislav, Prebevšek Alojz, Šedivý Ivan, Štancer L., Tomačič Anton, Verstovšek Zdenko, Zupančič Franc, Žinkovič Alojz, Žunkovič Franc; II. razred: Benja Jožef, Brezniček Franc, Erker Ivan, Goričan Franc, Jamnik Ivan, Koprivnik Ivan, Lesinšek Franc, Lobnik Jakob, Slabej Jožef, Umek Ivan, Vimpolšek Alojz, Žula Ivan; III. razred: Lukman Franc in Mihalič Boris; IV. razred: Cafuta Anton, Karo Anton, Konrad Jožef, Langer Alfonz, Lovrec Franc, Marschitz Robert, Rautner Vinko, Živko Konrad; V. razred: Vreča Oton; VI. razred: Kolšek Konrad; VII. razred: Krošl Jožef, Aušič Martin, Glaser Ivan, Urleb Franc; VIII. razred: Bratinha Franc, Habermut Avgust, Goričar Anton, Mirt Jožef, Muhič Franc, Muster Jožef, Robič Maks, Satler Franc, Svetina Franc. Slovenci smo lahko na ta uspeh našli dijakov ponosni.

Maribor. V naši okolici se je zgodila prejšnji teden zanimiva zgodbica. Posestnik Hibner je poslal svojega hlapca v bližnji vinograd, da bi nekaj popravil v kleti in pri hiši. Ko je hlapac v kleti pridno delal, potegnil je naenkrat močan veter, zalupnil težko okovane kletne duri, in hlapac je bil — v ječi pri polnih sodih vina. Revež je skušal s silo odpaliniti vrata, a ves njegov dolgotrajni trud je bil zastonj. Tudi kričanje in klicanje na pomoč mu ni nič pomagalo, ker ga ni nihče slišal. Revež se je vdal v svojo usodo, vžgal svetilko, srkal od časa do časa vino ter čakal rešitev. Glad ga je hudo pritisikal. Zastonj je čakal drugi, tretji dan, pomoči ni od nikoder. Doma so bili v velikih skrbeh za hlapcem. Četrти dan, to je predzadnjo soboto, je dobil gospodar nek obisk. Z gosti se je podal v vinograd. Ko je odprl klet, je našel hlapca ležati v kotu izstradanega in onemogla. Revež je bil 4 dni zaprt v vinski ječi.

Maribor. V pondeljek, dne 8. julija, so pri Kristjanovem kopališču v Augasse potegnili kopajoči dečki iz Drave mrtvo truplo nekega okrog 50 let starega, priprosto blečenega moža. Nesrečnež je imel samo na desni nogi obut čevelj. Kdo je, se še ni dognalo.

Polička vas. Letošnje in lansko leto ima naš očka čudno smolo. Vsako pravido, ki jo začne, izgubi. Sreča je res opoteča. Očka so bili nekdaj zelo velik gospod, a ti časi so že davno, davno minuli; če se bo do zopet kedaj vrnil, je veliko vprašanje. Mi polički Slovenci se ne damo več komandirati od ljudi, ki visoko letajo in bi bili radi več kot navađni zemljani.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Pretečena nedelja, dne 7. julija, je pokazala, da se tudi pri Sv. Benediktu da kaj napraviti, če le ne manjka dobre volje. Ta dan so namreč priredila dekleta Marijine družbe prav lepo slavnost. Sledo so se skupno pokloniti evharističnemu Zveličarju in so napravile celo stvar nad vse slovesno. Vreme je bilo ugodno, kar se letos le tu in tam zgodi. Dekleta so se vse v belih oblekah in vencih in z društvenimi znamjenji zbrale pri farni cerkvi in korakale potem naprej učenje 4. in 5. razreda, s križem in zastavo k podružnici Sv. Treh kraljev. Med potje so prepevale litanije in druge Marijine pesmi, da se je razlegalo daleč po naši, drugače tako mirni in tih dolinici. Spremljalo pa jih je pokanje topičev in iz stolpa kraljevske cerkve so jim zvonovi med u-branim trjankanjem klicali veselo: dobridošče. Opravile so potem polurno molitev pred izpostavljenim preštetm Rešnjim Telesom in se nato udeležile obhoda okoli cerkve. Potem je bila za ta dan primerna pridiaga in sv. maša, med sv. mašo pa skupno obhajilo. Pristopilo jih je izredno veliko število, dokaz, da naša Marijina družba živi in da šteje globokverne in za vse dobro vnete družbenice. Cela slovesnost pa bo ostala v trajnem spominu vsem, ki so se je udeležile in ki so jo videli. Kaj, ko bi enkrat tudi naši mladični pokazali, koliko jih je še dobrih in bi tudi priredili tako evharistično slavnost v malem obsegu! Kaj pravite benedictki fantje?

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Tukaj se je ustanovilo vojaško veteransko društvo, ki ima nalogo, nastopati po verskem in narodnem programu. Župnija Sv. Benedikt šteje namreč veliko odličnih mož, ki so prisegli zvestobo presvitemu cesarju. Pred kratkim Še nikdo ni govoril o veteranskem društvu, in glej, tekom 48 ur je bilo društvo nad določeno število dopolnjeno in je imelo dne 7. t. m. že prvi sestanek. Dne 6. t. m. se je vse javno razglasilo, in dne 14. julija, to je v nedeljo, bo imelo svoj prvi občni zbor. Le tako naprej! Vse za vero, dom in cesarja!

m **Sv. Anton** v Slov. gor. Ne vem, če je vladalo že kedaj tako veliko navdušenje med mladenkami naše fare kakor v nedeljo, dne 7. julija. Ostal bo globoko v spominu ta dan vsak deklici, katera se je udeležila ustanovitve ali pravzaprav prenovitve že pred leti ustanovljene, pa sedaj že precej let mrtve Dekliške zvezze. Okoli 250 domačih mladenčkov se je zbral; poslušale so z največjim zanimanjem izvajanja o nalogah Dekliške zvezze. Izvolile so si za predsednico Poljanec Marijo, za tajnico Močnik Matildo in za blagajničarko Živko Marijo. Po prisrčnem in odločnem pozdravu nove predsednice so si z veseljem razdelile različne govore in pesmi za prihodnji sestanek. Navdušenje prvega zborovanja nam daje zagotovo, da bo prinesla Zveza celi lepi župniji obilo sadi.

m **Slov. Bistrica.** Pri urarju Dornu v Slovenski Bistrici se je izučila za urarsko pomočnico Mimica Vojsk. Lanj je dobila Vojsk na razstavi vajenških del v Slovenski Bistrici za lepo izdelano stensko uro prvo darilo.

m **Sv. Križ nad Mariborom.** Opaziramo že sedaj domačine in sosedne na veliki narodni slavnost v proslavo Slomšeka, ki se vrši v nedeljo dne 4. avgusta. Vabimo društva v Mariboru, okolici in v Slov. gorico, da nas obiščo. Vrši se že sedej predprprava za to slavnost obmejega Slovencev 4. avgusta na naš Kozjak!

m **Jarenina.** Dne 28. julija se vrši tukaj večna Slomšekova slavnost, ki jo priredejata kmečko bračno društvo v spomin 50letnici smrti velikega narodnega budilnika. Zacetek ob 3 uri popoldne (po večernicah). Spored: 1. Govor, govor prof. dr. Ant. Medved iz Maribora. 2. Igra „Občinski tečepk“, igrajo član bračnega društva s sodelovanjem dijaka tamburaškega zbora. Vnes poje domači peski zbor. 3. Kavarna. Slovenci iz Slov. g. ric, zlasti sosednja društva, 28. julija v Jarenino, da izkažemo dostojno čast velikemu rodoljubu.

m **Hate.** Nasja podružnica „Slovenski Straž“ priredila dne 14. julija ponovno zborovanje ob enem s podružnico „Slov. Straž“ pri s. Magdaleni. Govoril bi odličen govorik iz Maribora. Na dnevni red bi tudi petje. Vstopina znaša 20 vin., ki se porabi v prid Slov. Straž. Zacetek ob 3. uri popoldne pri g. Jožetu Rojko.

m **Št. Ilij v Slov. gor.** Nasja hranilnica in posojilnica je darovala od čistega dobitka, ki je znašal za leto 1911, 791 K, za dijasko kuhinjo v Mariboru 10 K in za Slov. Straž 50 K.

m **Sv. Magdalena v Mariboru.** Vabimo na veliko Slomšekovo slavnost, ki jo priredejata magdalenska in hočka podružnica Slov. Straž v spomin petdesetletnice smrti škofa Ant. M. Slomšeka dne 14. julija 1912 ob 3. uri popoldne v Hočah na vrtu g. Rojko. Dnevni red: 1. Slavnostni govor: dr. Leskovar. 2. Petje moškega in mešanega zbor. 3. Deklamacija. 4. Raznотera zabava: Licitacija dobitkov itd. Vstopina 20 vin. Čisti dobitek je namenjen Slov. Straži. Odbor.

m **Sv. Areh na Pohorju.** Letos bo shod pri Sv. Arehu 14. julija, torčed dan pred godom sv. Henrika.

Ptujski okraj.

p **Ptuj.** Pri Sv. Tomažu blizu Ormoža je bil za nedeljo, dne 7. julija, napovedan dekanjski mlađenčki shod. Ptujsko okrajno glavarstvo je dan pred shodom sporočilo S. K. S. Z. v Maribor, da je shod prepovedan. Kot vzrok prepovedi je navedlo glavarstvo slediče: „ker se je batil, da se dela nemir in razširi po osebah, ki bi se udeležile shoda, dušljivi kašelj.“ Radi te prepovedi se shod ni mogel vršiti. Ptujsko okrajno glavarstvo je šlo torek na roko liberalcem in nemčurjem, ki se boje naših izobraževalnih organizacij. Ne motimo se, če sodimo, da so v ozadju gotovi žandarji in razni Škerleci. Opazuje se tudi, da na ptujskem okrajnem glavarstvu veden bolj raste vpliv Orniga, ki bi rad dobil obenem z nemškim Volksratom nadoblast nad slovenskim ljudst

ni, toliko časa ni upanja do zmage in mi kmetje bomo v tem oziru zmiraj nji sužnji ter delali in plačevali za ptujsko mesto. Naši poslanci so se že potegovali za tako volilno pravico, pa liberalci in nemškutarji temu nasprotujejo. So pač kmečki prijatelji, da se jih Bog usmili!

p Cirkovce. Svinjski kataster je pri nas zopet oživel. Ko začne mlado prase kruliti, je treba to nazzaniti, če pa prase ne more več kruliti, je treba zopet hitro naznaniti. Kdor ima več takih "dogodkov", se lahko dan za dnevom spreha po občini, ako mu kakšno prase pogine. To je za kmeta kaj prijetno, ker se mu v tem času seno lepo suši na travniku. Kdo pa bo nalagal, to nikogar ne briga, če je le svinjski kataster dobro založen s "štatistiko", brez katere se ne da napraviti niti ena kašnata klobasa. — Cirkove se je toča že več let nekako skrbno ogibal, letos je pa prinesla mnogim posestnikom precej škode z obrestni vred. Nekatere njive je treba pokositi, nekatere pa niti kositi ni mogoče, ker je vse stolčeno in stlačeno skupaj. Najhujše je trpela rž. Bog da, da bi bili drugi pridelki boljši!

p Sv. Andraž v Slov. gor. Umrl je dne 5. t. m. Anton Družovič, kmet v Drebencih, v 64. letu svoje starosti. Sprevd v nedeljo, dne 7. t. m. je bil veličasten. Tukajšnje vojaško veteransko društvo in ono od Sv. Antona v Slov. gor. mu je priredilo sijajen pogreb. Naj v miru počiva in duša naj sveti raj vživa!

p Sv. Barbara v Halozah. Meseca junija smo pokopali vrlo ženo, pridno gospodinjo in dobro mater Marijo Belšak, soproga cerkevnega klijučarja Jurija Belšaka v Okiču. Neizprosna in neozdravljivabolezen jo je vrgla na bolniško postelj že meseca novembra l. leta. Pri osmih zdravnikih je že iskala pomoči, a zastonj. Silne bolečine je prenašala z angelsko potrežljivostjo, vsaki mesec je sprejela z največjo pobožnostjo sv. obhajilo; rekla je, da ji daje sveto obhajilo največ tolažbe. Pokopali smo jo ravno na dan pred Telovim, tako, da je praznik najsvetejšega Zakramenta obhajala že v nebesih pri božjem Jagnetu. Bila je starha komaj 47 let. Zapustila je 10 otrok, katere je prav lepo vzgojila. Bila je pravi vzor slovenske kmečke gospodinje in matere. Otroci so jo ljubili prav prisrčno, na njen miglaj se je vse hitro in rado zgodilo, nikdar ni bilo nobenega prepira v tej hiši. Bil je pretresljiv prizor, ko je 10 otrok poleg moža plakalo ob odprttem grobu dobre mamice. Od korenjaškega mladeniča v vojaški sukni do 4letne Nežike, vse so točili bridke solze za nepozabno materjo. Nobeno oko mnogoštevilnih prijateljev drage rajne ni ostalo suho pri tem pogledu. Rajna Belšakova je bila delavna kakov mravlja. Edino razvedrilo ji je bilo, če je v nedeljo popoldne prebirala v krogu svoje družine "Bojoguba", "Glasnika Najs. Src" in mohorske knjige. Prva dva lista je imela zmiraj naročena na svoje ime. Tudi "Slovenski Gospodar" je bil njen prijatelj, ki sploh nikoli ni manjkal v Belšakovi hiši. Njena govorljubnost in ljubezen do siromakov nista pozvali nobene meje. Koliko molitev, koliko vzdihov za rajno je kipelo proti nebu, kdo bi jih preštel! Bog nam daj veliko takih mater in gospodinj, kakor je bila Belšakova! Moža in otroke pa naj tolaži to, da imajo pri Bogu zvesto pripravnjico, ki jih tudi na onem svetu ne bo pozabila. Nepozabljiva, vživaj večni raj!

p Sv. Barbara v Halozah. Izobraževalno društvo nas je zopet zabavalo z dvema veselima igrama. Prav od sreca smo se vsi smeiali "Trem sestram" in "Kmetu in fotografu". Igralci in igralke so dobro pogodili svoje vloge. Videjo se je, da imajo veselje in da so se pridno vadili. Le tako naprej. Ostanite zvesti društvu, katero vas je izvezhalo, ne dajte se premotiti od nasprotnikov, kateri so preneumni in preleni, da bi sami kaj pametnega storili. Prišli so dragi gostje iz Zavrča (celi pevski zbor), iz Ptuja, iz Lekskovec, iz St. Vida itd.

p Sv. Barbara v Hal. Poročali smo že, da imamo pri nas silno narodnega učitelja, ki baje beli celekupe "Štajerca" med priprosto ljudstvo, celo med otroke, ki se komaj iz šole izstopili. Namesto da bi mu drugi učitelji obrnili hrbet, pa še naprej z njim prijateljsko občujejo in tako odobravajo to poslinemštvo. Začelo pa se je državno pravduščvo brigati za tega učitelja in sodnija pridno preiskuje, kje in komu je delil "Štajerčeve" modrost. O izidu bomo poročali.

p Velika Nedelja. V zadnjem času se je pričel v naši župniji pravcati lov na naše fante. Razni liberalni agenti hočejo navdušiti naše mladeniče da Sokola, ki se je pred kratkim izlegel v bližnjem Ormožu. Mislimo, da jim naši zavedni fantje ne bodo šli na lim. K večjemu kak ponočni rogovilež se jim bo dal vjeti. Kajti dovolj poznamo tega liberalnega ptiča, ki prileti k nam v podobi nedolžnega golobčka, a je hujši od krokarja, kateri nam pa ne izkljuje oči, temveč naš najdražji zaklad, sveto vero. Fantje, ne poslušajte tistega komija, kateri vam v tukajšnji kramariji vsljuje svoje liberalne nazore. Trgovca Veseliča pa opominjam, da naj po svojih komijih ne širi tukaj pri nas liberalnega duha. Če se to ne bo opustilo, vemo, kaj nam je storiti in tudi bomo storili. Poboljšajte se torej, gospod Veselič!

p Ivanjkocevi. Prvo delo novega šolskega ogleda svetinskega je, da toži krajni šolski svet za 71 K 90 vin. z obrestni vred, in to še celo z advokatom. Občina Mihalovci, katere blagajnik je Petovar, dolguje še za lansko leto čez 300 K prispevkov, od katerih bi si lahko po naročilu g. načelnika odtegnil svojo tirjatev. Kaj ne, to je prijatelj ljudstva in šole.

p Iz ormoško-ljutomerskih goric. Ker sem imel ravno priložnost, napotim se pretečeno nedeljo nekolicinko po krasnih ormoško-ljutomerskih vinogradilih, da pogledam, kako kaj trsek kaže. Najprvo pridem na

svetinski hrib. Krasen je razgled od tod! Kmetje se veselo sprehaajo po vinogradih in z vidno radostjo opazujejo krasno se razvijajoče grozdje ter pošljejo marsikatero tiko prošnjo k Stvarniku, naj jim obvaruje te lepe nasade. Nadaljevajo svojo pot, pridruži se mi neki šolar ter pravi: Vi ste pa gotovo iz drugih krajev, ako mi obljubite kak dar, pa Vam razkazem vse znamenitosti te okolice. Ko mu to obljubim, pravi nadalje: Poglejte tam na levo, proti oni zidanici pa koraka naš g. načelnitelj, pa kako lepo znamenje ima na prsih. In res, g. načelnitelj je urnih krokov meril pot proti Jeruzalemu in na prsih se mu je bliščal na najbolj vidnem mestu sokolski znak. Zatopim se v misli, kako mu tukaj to dovolijo tukajšnji, po večini naši kmetje, da si upa med nje s tako izvajajočim znamenjem. Premalo samozavesti! Iz te zatopljenosti me vzbudi moj spremljevalec ter mi pokaze preko svetinskega na vznolžje drugega hriba, ter pravi: Vidite, tamkaj je doma Komarov Mihaelk iz Hude luknje, ki zmiraj v "Narodni List" tiste neotesane članke zoper duhovščino in druge poštenje može piše. Neki ivanjkovski gospod pravijo, da je ta Mihaelk, tako talentiran v zmerjanju duhovščine, da bo skoraj že tistega brezverca Macharja prekašal. Samo sedaj ima smolo, nekaj se mu je namreč pripetilo. Začasno ga nadomestuje središki sršen, ki pa ne biva v linah središkega zvonika, pač pa na nekem precej visokem hribu. Ob neki priliki mu pa nameravajo kmetje perutnice osmoditi. O jo! Tako stopajte me privede pot polagoma do Jeruzalema. Ogledam si še tisto liberalno gostilno, kjer so pred kratkim liberalni fantje ubili svojega somišljenika ter v kmečki sobi spijem eno četrtniko vina, od kojega me pa še danes v želodcu grize. Neki kmet mi pravi, zakaj nočem pogledati v "ekstrazimmer", kjer je zbrana dična družba, katere izdelki pridejo zopet v "Narodni List" pod tem ali onim imenom. "Pogledam že drugič", mu porečem. Nato se ozrem še nekoliko po hribu, pozdravim v duhu vse navzoče, trdno stoječe somišljenike ter jim zakličem: Le krepko naprej v tem razburkanem morju, ne ustrašite se truda, saj delate za dobro stvar.

Rogatec. Okrajna hranilnica, ki si je nakopičila že celi kup slovenskih tisočakov, je darovala od čistega dobička lanskega leta za nemški Šulferajn 120 kron, za nemški otroški vrtec v Rogatcu 100 kron, za Südmarko 150 kron, za nemške dijake 100 kron, za nemške turnarje v Slov. Bistrici 10 kron in nemškemu Volksratu 30 kron. Glejte, Slovenci rogaškega okraja, ki tako pridno in radi nosite svoje novce v rogaško "Šparkaso", kako se deli vaš denar med najhujša nemška bojna društva!

p Žeravinci. Prihodno nedeljo, 14. t. m. bo gosp. poslanec Brečič poročal svojim veličilom pri Pihljaru v Žerovincih. Volilci pridite! Po shodu pa imajo dekleta D. Z. igro "Prisiljen stan je zaničevan". Dobikek se porabi za Slov. Stražo.

p Svetinje pri Ormožu. Tukajšnja deliška zveza priredi prihodno nedeljo, dne 14. t. m. gledališko predstavo "Prisiljen stan je zaničevan" na vrtu gospoda Mat. Pihlerja v Žerovincih točno ob 4. uri popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen Slov. Straži se uljudno vabite k obilni udeležbi.

p Sv. Urban pri Ptaju. Tukajšnje bralno društvo priredi prihodno nedeljo, dne 21. julij na Slomškovo slavnost z dvema igrami: "Trije tički" in "Časica kave", z govorom in prosto zabavo v prostorih g. Janeza Klemenčiča. Sedeži stanejo 50 vin, stojisci 30 vin K obilni udeležbi iz domače in sosednjih župnij uljudno vabi odbor.

p Zavre. Bralno društvo priredi 14. t. m. popoldne točno ob 4. uri v prostorih g. Fr. Miheljča v Dobravi, veselico z gledališko predstavo "Svojeglavna Minka". Vmes in pri prosti zabavi izvaja domači moški in mešani zbor lepe pevske točke. Svirajo tamburaši. Sosedje in daleč nam dobrodošli. K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Velika nadloga za Slovence tostran in onstran ogrske meje so ogrski financarji, ki jih je poslala ogrska vlada na našo mejo, da zabranijo medsebojno trgovsko občevanje ogrskih in štajerskih Slovencev. To so sitneži in reveži obenem, ti ogrski "leblajtarji". Ce kupi ogrski Slovenec na Štajerskem par kil moke ali kake druge stvari, mora plačati ali veliko globo, ali pa mu ljubezni Madžar kar zapleni kupljeno blago. Mi Štajerci, ce gremo v gorce, ki jih imamo v Međimurju, ne bi smeli vzeti seboj ne jedila ne drugih reči, od vseh hoče imeti Madžar svoj delež. Celo trte se ne smejo prosto spravljati čez mejo za nasad naših vinogradov. Ce nimaš denarja, da bi plačal, kar gospod Madžar zaltuje, pa ti zaplenijo blago. To je pravica! Ti financarji pa delajo po največ sitnosti še na lastno roko, da se zamorejo preživeti, ker so strašno slabo plačani. Madžari jih posljejo nalašč stradat na mejo, da le bolj sitnarijo proti Avstrijem. Priporočal bi, da bi se naše oblasti in naši poslanci zanimali za te zaideve.

I Gerlova. Umrla je dne 2. julija zjutraj po kratki, a zelo mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, blaga žena, dobra mati in pridna sosedka Frančiška Makovec roj. Štuhec, iz znane slovenske krščanske hiše Štuhecove v Stari Novi vasi. Bila je v cvetu najlepših let, stara komaj 34 let in zapušča žalujočega moža in sina. Ohranimo jej nepozabni spomin!

I Gornja Radgona. V nedeljo dne 14. t. m. ima tukajšnja Mlad. zveza svoj mesečni sestanek in sicer v čitalnici. Ker so na vsporedu zelo lepe točke, primerne za mesec julij, v kojem slavimo sv. apostola Cirila in Metoda ste mladenči uljudno vabljeni, da pridete v polnem številu.

I Maša Nedelja. Vsak človek se rajši veseli kot pa žalosti, in takega mnenja smo tudi mi Malomed-Ljčani. Ker že več let ni bilo nikače veselice, zato pa priredi kat. izobraževalno društvo 1. Pozdrav. 2. Naš prapor, meš. zbor (Fr. Ferjančič) 3. Svirja godba na pihala. 4. "Rdeči nosov" burka v enem dejanju. 5. "Oj ti planinski svet", meš. zbor (J. Aljaž). 6. Godba. 7. "Strahovi", igra v nem dejanju. 8. Ujetega ptiča tožba, meš. zbor (J. Aljaž). Prosta zabava kakor: petje, šaljiva pošta, konfeti itd. Vstopnina sedeži prve vrste 1 K, druge vrste 40 vin, stojisci 20 vin. Začetek ob 4. uri popoldan. Opozarja se, da pride godba ob

Sv. Andreja in pevski zbor iz Svečine nad Mariborom pod vodstvom domačina g. Fr. Bohanec.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. 9letnega Franca Žužeka je zgrabila pred nekaj dnevi za suknjo transmisija nekega stroja. Zavrtelo ga je parkrat okrog. Ko so transmisijo ustavili, je imel deček zlomljeno eno nogo ter je zadobil tudi zelo nevarne notranje poškodbe.

s Smartno na Paki. Javnosti je že nekaj znameno, kako "vzorno gospodarstvo in vzoren red" je pri naši požarni brambi. Zadnji čas se jim gre za neko čepico, kakor je razvidno iz "Narodnega Lista". Ob dolžili so enega izmed pristašev K. Z., da, ko je odstopil on od požarne brambe, kar je že tri leta, ni društva vrnil čepice. Pa zopet ta smola! Kaj ne gospod Jože?! Se-le po preteklu treh let se je treba spomniti, ali so bivši udje izročili društvene stvari nazaj. In ta uboga izgubljena čepica?! Kje si? Morda si se osmodila pri kakšnem požaru? Morda si obležala v kakšnem obcestnem jarku, kjer te je po nepravilnih vajah pustil ležati požarni brambovec? Morda si se izgubila na kakšni liberalni veselici, morda pa le pokrivaš brihtno liberalno glavico, kadar kuje dopise za "Narodni List"? Torej, čepica, čepica, kje si?

s Mata. „Das deutsche Herrenvolk“ s svojim nemško omiku je postal slavnejši z najnovejšim činom. Je že tako! Uboga para Slovenec mora biten, a koravno je miren in dosten; pa še mora „heulati“ na vse grlo, da dobi za vsaki „heil“ pod reberce ali po glavi nehvaležno plačilo. Kaj je bilo? Znani goščnici s „prijaznimi“ (?) manirami se je prejšnjo nedeljo zopet odlikovali. Spremljal je s svojo „bando“ po noči dalje časa nekega črevljarja; nemška žilica mu ni dala miru, da ne bi potoma učil črevljarja „heulati“. Gorje črevljaru, ako ni dovolj glasno za „heulat“, že je dobil plačilo za kričanje, plačilo seveda po heilovski maniri. Da mu tudi drugi „dobri“ spremljevalci niso ostali dolžni, se razume. Naj le še kdo reče, da ta ljubezljivi mož nima Slovencev rad! Pa pravijo, da bo o tej ljubezljivosti itak sočnija govorila.

Konjiški okraj.

k Konjice. Gospod poslanec Peter Novak si je v soboto ogledal škodo, storjeno po toči dne 2. julija v Konjicah v občini Bezina in na Prihovi, znamenom, da bo storil v prid poškodovanim potrebnim korakom. — Na velikem oltarju konjiške nadžupnijske cerkve stoji na enem stebriču napisano "Heil und Sieg", na drugem pa "den bindischen am Strick", Julči Pirschi. Kaj rečete na to, Slovenci, pa tudi Nemci? — Kako veselje je in kako prijetno je slišati ubrano petje, posebno še iz nedolžnih otroških grl, saj Slovenci radi popevamo in daru za petje nam navadno tudi ne manjka, samo treba je nekaj vaje. Žalibog, se je na naši slovenski okoliški Šoli gojenje petja dosedaj prav hudo zanemarjalo. Le par moči je bilo vnetih za preleplo slovensko pesem, drugi pa so bili, oziroma so še bolj vneti za kakšno: Hoch vom Dachstein ab . . . . Gospod učitelji Ludovik Petrič, ki tudi spretno igra na orglje, se je sedaj prav z vremem poprijet petja, in vidi se, da ima uspehe. Za trud naj ima to zavest, da so mu, hvaležni vši, ki se zanimajo za narodno in cerkveno pesem, iz katere odseva duša naroda.

k Zreče. Dne 26. junija okoli 2. ure se je silen dež razlil po skomerskih planinah. Vsled tega je narastla Dravinja tako, da je po nekod voda izstopala iz struge ter delala škodo po cestah, travnikih in njivah. Blatna reka je nosila plohe in drugo lesovino. Pohorsko neurje, kakor da bi obhajalo obletnico, se je zmotilo samo za en dan. Dne 27. junija 1898 je drla voda po istih prostorih. Pred tem pa dne 12. julija 1898. Posamezni gospodarji si po možnosti zavarujejo svet ob deroči vodi, pa ta bramba je nezadostna. Pri uravnavanju reke bi posestniki potrebovali podporo strokovnjakov, kakoršne ima na razpolago oblastvo. In naši poslanci so v deželnem zboru v Gračcu zahvalili, naj bi se uravnavale reke tudi po Spodnjem Štajerskem, ne samo po nemškem delu naše dežele, a za odgovor so dobili, da še za spodnje Štajerske reke niso začeli niti s predpriravami. Potem pa naj kdo še reče, da naši zastopniki ne delajo prav, ako celo z orožjem neprijetne obstrukcije skrbijo za blagobit svojih volilcev. Naši izvoljeni namreč v deželnem zboru nočeno dovoliti novih davkov za izdatke, od katereih se za njihove volilce ne pričakuje nobeden dobitek.

k Zreče. Za mesečne shode D. Z. se z govorji, deklamacijami in igrami priglasuje toliko število dekle, da včasih ne morejo priti vse na vrsto, katere bi rade. Minolo nedeljo smo poslušali sledenje govornice: Kračun Anica, Golčar Malika, Drobne Mimika, Kračun Pavlica o sv. Cirilu in Metodu, Orož Tončika. Nezadovoljnost predstavlja so: Kyac Julika, Klančnik Katica, Naglič Katica, Ivšek Lojzika. V drugi igri sta skrbnost razodevali: Vrhovnik Julika in Kračun

pripravljeno. Bil je blaga duša in ob času volitev zanesljiv pristaš krščanske stranke; bil je tudi naročnik „Slovenskega Gospodarja“ in njegov list mu postavi s temi vrsticami skromen spomenik. Blagi mož naj počiva v miru!

č Brinjeva gora. Pri zadnjem shodu v tukajšnji cerkvi so romarji občudovali pevski zbor. Pod vodstvom Albina Šadek se je pri eni sv. maši izvajal umotvor Försterjev, pri drugi pa Hladnikov. Kaj takega še ni čula Brinjeva gora.

č Konjice. Bralno društvo in Delniška zveza priredita 21. julija zanimivo igro: „Junaške Blejke“ s petjem, deklamacijami ter govorom o življenju in delovanju škofa Antona Martina Slomšeka. Govoril bode preč. g. Dr. Anton Medved.

č Konjice. Velika „Slomšekova slavnost“ se vrši v nedeljo, dne 21. julija po večernici v telovadnici okoliške šole v Konjicah. Ce sedaj potem naj bo sedaj zastopan ves konjiški okraj, da skupno proslavimo spomin velikega rodoljuba. Vabimo vsa sosedna društva in zvezze in vsakega posameznika. Vspered bo obsežen in zanimiv: petje in samospivi, deklamacije in govor znanega mojstra v govorništvu in poznavca Slomšeka v njegovega duha, Dr. Medveda in slednjih živahnih primernih igr s petjem v 4 dejanjih „Junaške Blejke“ in vmes še godba. Pridite vsi, ti ki čutite slovensko, naj bo vreme kakoršnokoli, tudi slab, slovesnost se vrši in naj bo ta slavnost lepo znamenje od Slomšeka toliko zaželjene narodne zavednosti in vzajemnosti!

Celjski okraj.

č Celje. Od 28. junija do 4. julija t. l. so prevzvšeni gospod knezoškof delili v Celjski dekaniji zakrament svete bimre. Verno ljudstvo jih je povsod spoštljivo sprejemalo ter samo in po svojih odposlanecih, zlasti po šolski mladini, prisrčno pozdravljalo, prošeč za-se in za otročice višepastirskega blagoslova in drugih duhovnih dobrat. Mnogoštevilni slavoloki, razsvetljava in večerni kresovi, n. pr. na Teharjih in na Polzeli, so pričali o vdanosti dobrih vernikov do svete Cerkve in do njenega zastopnika. Videli smo vši, da so prevzvšeni knezi, še od prejšnjih vizitacij sem bolečni in močno uspehani, z veliko težavo opravili svojo naporno apostolsko pot. Vendar so poleg vseh duhovnih opravil, ki so združena z birmovanjem, kjer le mogoče, z živo vmem oznanjevali besedo božjo, in močno ganutje poslušalev je bilo znamenje, kako globoko v srce so jim segali nadpastirski nauki o živi veri in goreči ljubezni apostolov prvakov sv. Petra in Pavla do Jezusa Kristusa, katero bi naj posnemali, o evharističnem kruhu, ki ga bi naj vredno in pogosto zavživali, o pomenu imena Janeza Krstnika (milost božja), v čiglar osmin si je vršilo birmovanje, o dobri daljni in bližnji pripravi na srečno smrt. — Birmancev je bilo dne 29. junija v mestni župniški cerkvi v Celju 1095, 30. junija v Marijini cerkvi v Celju 648, 1. julija v Grizah 303, 2. julija na Teharjih 445, 3. julija v Žalcu 645 in 4. julija na Polzeli 277, skupaj 3413. — Vsedobri Bog naj premilostljivemu Vladkemu poplača Njihov trud za zveličanje v skrb jem izročenih vernikov, nas pa naj potrdi v katoliški veri in v krščanski ljubezni!

č Celje. Bivši trgovec pri Sv. Petru pod Sv. Gorami, Vinko Balon, je bil dne 1. julija pri tukajšnji sodniji radi kride obsojen na 1 mesec dni strogega zapora.

č Celje. Ni dolgo lega, ko sedim v neki gostilni naše okolice, da si s kozarcem ječmenčekom pogasim žejo. V gostilniško sobo stopijo trije možakarji, dva dobro rejena, eden pa suh ko treska. Iz njih pogovor sem spoznal, da so hmeljski meštarji, to je ljudje tiste baže, ki so nesli lansko leto iz Savinjske doline toliko tisočakov dobička. Pogovor teh mož se je sukal edino okrog tega, kako bi se čelo letos zopet napraviti dobro kupčijo. En debeluhar se je neprestano pridušil in grmel: „Poprej, ko je bil Roblek na krmilu, se je dalo v Savinjski dolini še živeti; zasluzil sem vsako leto lepe denarce, da se je dalo potem udobno živeti, a ko so postali „klerikalci“ s svojim Korošcem gospodarji Savinjske doline, pa je vse pri kraju. Edino „klerikalci“ so krivi, da naš „kšeft“ ne gre.“ Tako so robantili eden za drugim in ostevale te zlobne „klerikale“, ki nočajo dati liberalnim meštarjem več tisočakov zasluzka. Ob koncu sem povzel, da hočejo letos napraviti meštarji nekak „kartel“ za nakup hmelja. Žal, da nisem imel časa, da bi do konca prisluškoval važnim pomenkom liberalne meštarške trojice.

č Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu, ki je medodajen za prodajo hmelja v Avstriji, so cene tudi ta teden padale. Lastniki hmelja so v očigled dobroobetajoči letošnji letini pripravljeni, dati blago ceneje iz rok. Dne 6. julija se je češko-zatečki hmelj ponujal celo za 280 K 50 kg; nekaj se ga je še prodalo za 300 do 320 K. — Tujega hmelja pa se je pretečeni teden precej prodalo; a cene so tudi precej padle. — Rastlina se na Češkem, posebno pa okrog Žatca, imenitno razvija. Vreme je hmelju vedno ugodno; menjajoča se toplota in mokrota vplivata, da velika večina nasadov izborno raste in obeta bogato letino. Hmeljevih škodljivcev je le malo opaziti. Splošna slika hmelja na Češkem je ta-le: ena četrtna nasadov kaže zelo slabo, ena četrtna srednje lepo in dve četrtni pa izborna. Iz tega sledi, da bo letina dobra, če tudi ne najboljša. Iz Savinjske doline se nam poroča, da se je prvotno pričakovalo boljšo letino, kot se sedaj obeta. Rastlina je sicer zdrava in se opaža le malo škodljivcev, a v rasti je zelo zaostala radi nestalnega vremena. Po nekod rastlina še niti ne bo dosegla višne drogov. Pričakuje se k večjemu srednje dobra letina.

č Vrantsko. Kdo se neki trudi po trgu in po gostilnah za zavrnjeni „Narodni List“? O dečku, nič tako ne pridiguj po gostilnah in ne agitiraj za ta liberalni list, ker ti ni v čast. Prijatelj, boljše je, da greš Loži pomagat zibati, kakor pa da agitira za „Narodni List“.

č Dramlje. V predzadnji številki zakotnega „N. Lista“ jadikuje Jarnovič nad „klerikalci“, ker mu nočjo izkazovati časti, ki si jo Mihec s svojimi „deli“ — menda na lov — čez vse zasluži. Velike skrbi mu dela tudi vprašanje, kdo bo vodil občinske posle, kadar bo stopil on v „penzion“. Glede tega vprašanja si naj on nikar ne beli glave, ker to ni njegova dolžnost, to je vprašanje Drameljčanov. Jarnovič pa je biveljski rojak, ki je pred nekaj leti priomal v našo občino. Drameljčani so že v svoji občini gospodarili, ko je g. Jarnovič ob Sotli še bosonog dirjal okrog.

č Dramlje. Pogovor med učiteljem in Jarnovičem. Jarnovič: Tristo zelenih, kdo pa je spravil zadnji naš tajni pogovor o bodočih občinskih volitvah v „Slovenskega Gospodarja“? — Učitelj: To je gotovo moral poslušati kak „klerikalec“, ki je potem javil naš pogovor uredniku „Slovenskega Gospodarja“. — Jarnovič: Ni mogoče; saj smo bili vendar ob času pogovora zaprti v tistem najhujšem prostoru, ki se nahaja tam na hodniku zadaj za mojo kuhinjo. — Učitelj: Ni pa tudi izključeno, da ni naš penzionirani dijak igrал tukaj kake vloge. — Jarnovič: Saj res, fant je zelo nepremišljen in nam je že večkrat napravil smolo. Je pač hudo, ker nimamo mož in se moramo posluževati takih mladeničev. Obžalujem, da je tako čuden, tem bolj, ker je moj prvi svetovalec. — Učitelj: Ne obtožuj ga, saj ga je vzgojila naša mati Narodna stranka, za katero sva vsak čas pripravljena preliti kri, ako bi ji to kaj koristilo. — Jarnovič: Molči mi o vzgoji Narodne stranke, imam, žalibog, dovolj izkušenj. — Učitelj: Pa ja ne misliš pristopiti h Kmečki zvezzi? — Jarnovič: Tega ne storim, ker pravijo kmetje, da so živelji, ko mene še v Dramljah ni bilo, in še bodo, ko me ne bo. — Učitelj (v strahu): Kaj nas misliš zapustiti? — Jarnovič (žalostno): Veš, dragi moj, meni se je tako težko ločiti od ljubih Dramelj, hočem reči, od drameljskih grošev. Toda kakor vidiš, mi ne kaže drugega; Drameljčani se me tako radi iznebe in mi celo prigovarjajo, naj odrinem v svojo rojstno vas tja na Bazeljsko. — Učitelj: Potem jo pa tudi jaz odrinem s teboj, uvažajoč pregorov, ki pravi: Gorje mu, ki v nesreči biva sam. — Jarnovič: Ne samo ti, ampak vsi naprečnjaki morajo z mejo; v ta namen bom preskrbel dolg voz z napisom: Tukaj se peljejo napredni Drameljčani, od ljudi, kakor zasluzijo, spoštovanji. Da bi bil prej vedel kaj nas čaka, nikdar ne bi bil prišel v Dramlje. — Učitelj (poječe): Molčiva! „Klerikalec“ gre.

č Sv. Jurij ob Taboru. Čebelarska podružnica za Savinjsko dolino je priredila na praznik sv. Petra in Pavla ob 3. uri popoldne pri Pepelovem čebelnjaku v Ojstrški vasi poleg Št. Jurja ob Taboru prav dobro obiskan čebelarski shod. Čebelarski mojster g. Plik je predaval prav strokovnjaško o letošnji slablje čebelarski letini ter njenih vzrokih. Končno nam je razkazoval in toplo priporočal novi panj z mrzlo stavbo, v katerega smo navsezadnje še vsadili ravno vgrebjen roj.

č Sv. Pavel pri Preboldu. Ko sem hodil zadnji skozi Sv. Pavel, sem slišal od neke strani, kako znaajo šentpavelski liberalčki ljubiti svojega bližnjega. Iz gole strankarske nevošljivosti in Sovraštva bi radi spravili ob službo tukajšnjega pismonošča. Očitajo mu, da ne izvršuje vestno svoje službe. Ako mogoče kateri teh zagrizencev ne dobi „Stajerca“ ali pa „Narodnega Lista“ ravno tisto minuto v roko, kot si po svoji napredni pameti misli, da bi ga moral dobiti, se že gre pritožiti na poštni urad. Pa vsaj vas poznamo! Vaše pritožbe ne izvirajo iz resničnih vzrokov, ampak iz same strankarske zagrizenosti. Ako bi bil pismonoščavaš pristaš, ako bi trolbil v liberalni rog in mešal liberalno kašo, tedaj bi ga ravno tisti, ki ga sedaj obrekajo radi službe, slavili in povzdigovali v deveta nebesa. Povem vam, da bolj vsternega izvrševalca pismonošča službe ne dobite, pa ga tudi nimate v svojih vrstah. Vsaj je on ravno vsled vsternega izpolnjevanja službenih dolžnosti kako priljubljen ne le pri svojih somišlenikih, ampak tudi pri bolj trezno mislečih nasprotnikih. Največja njegova napaka po vašem mnenju je ta, da je krščanska preprčanja, katerega se izven službe ne sramuje tudi v javnosti pokazati. Kaj ne, vi bi rad, da bi vselej vas vprašal, s kom sme občevati in pa kako sme svoje proste ure porabit. Ali vas ni sram? Vi, ki ste ob volitvah tako pobožni kristjani, da hočete menda iz same krščanske ljubezni do svojega bližnjega spraviti ob službo človeka, ki mu po pravici ne morete očitati niti ene napake v izpolnjevanju službenih dolžnosti. Somišleniki, pozor pred hinavskimi liberalnimi obrekovalci poštenih ljudi!

č Ljubno. Zaradi velikih in vedno naraščajočih dolgov jo je pobrisal v Ameriko tukajšnji mesar Martin Slatinšek. Ceravno smo že v naprej vedeli za omenjeni polom in s kakšno boleznjijo se je imel boriti naš nad vse priljubljeni Tinče, vendar nas je kakor strela z neba zadela nenačoma pretužna vest o tej bridki izgubi. Kupljeno živilo je le deloma plačeval, veliko pa je upnikov, ki so mu denar posojevali. Na njegovo zdravje se je mnogo pilo, seveda na račun njegovih upnikov. Pri odhodu je še iskal posojila za svoj „kšeft“ pri neki natakarici, a se mu nakana ni posrečila. Pri lanskih državnozborskih volitvah je delal takšne račune za svoje napredne kandidate, kateri so ga pa slično varali, kakor je sedaj sam svoje upnike. Mnogo je kmetov, kateri so mu prodali živino na kredit, a so sedaj občutno oškodovani. Liberalcu ali varalcu priti v roke, to je vseeno. Radovedni smo, kaj k temu liberalnemu polom porečejo kapitan tukajšnjih naprednjakov, ki jih sešteješ na prstih ene

roke. Resničnost pregovora je: Jabolko ne pada daleč od jablani.

č Braslovče. Ob priliki pogreba vrlega našega somišlenika Fr. Cukl v Braslovčah, se je nabralo za Slovensko Stražo 8 kron. Hvala! c Galicija. Na dan 21. julija t. l. se vrši pri Sv. Jungerti nad Galicijo mladenički shod združen s cerkvenim opravilom. Mladenci iz celjskega okraja in od drugod istreno vabljeni, da pridejo na naš prijazni grič, kjer se bomo navdušili za blago in sveto v korist naših organizacij.

č Smihel nad Mrzljem. Tukajšnja Kmetijska podružnica priredi v nedeljo dne 14. julija ob pol 9. uri poučno predavanje, na katerem bude predaval g. živinozdravnik A. Peršuh iz Braslovče. K obilni udežbi vabi

Nobene sile nasproti otrokom

Pristra samo
sto znamko
— ribičem —
kot znamko
Scott-ovega
ravnjanja.

ako se ne gre za svojeglavnost, ampak za resnično nevoljo. Na to, se večinoma zadene, ako se daje navadno ribje olje, katero postane zoperno otrokom in odraslim že pri enkratnem zavžitju. Kdor pa mesto tega poseže po SCOTT-OVI EMULZIJI, mu ne bode treba rabiti nikake sile. Scott-ova emulzija napravljena že po 35letnem preiskušenem Scott-ovem načinu, je prijetnega okusa in tako lahko prebavna, da jo lahko prav dobro prenese celo vsak slab želodec. Poceniti se ne sme tek pospešujoči učinek Scott-ove emulzije, ki se kmalu opazi po pridobitvi na teži in zboljšanju splošnega občutka.

Pri nakupu naj se zahteva izključno Scott-ova emulzija. Znamka Scott, ki je že 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek. Cena izvirni steklenici K 2'50. — Dobi se vseh lekarnah.

Mnogo več mleka in sur. masla

se dobi, ako se kravam vsak dan Vaccin v krmo daje, kajti Vaccin zviša dohodek mleka za eno tretjino in napravi poleg tega mestnejšo. Krave ostanejo ob enem bolj zdrave.

Mnogo hitreje se spitajo prašiči,
ako se jim da vsak dan nekaj Sulinia.
Pošljem vsakomur, ki hoče kaj načnješega izvedeti, mojo za vsako živinorejo prepotrebno knjigo „Tierärztliches Hausbuch“ (živinozdravniška domaća knjiga)

po polnoma zastonj!
Tako mi pišejo izkušeni kmetje o Vaccinu in Sulinu: Ni dala skoraj nobenega mleka več, zdaj zopet 15 litrov! — Ena svinja je postala v širih redih za 20 kg težja nego druga!

Sulin in Vaccin sta izvrstni sredstvi!
Vaši prašiči, namešči Sulin in Vaccin, so izvrstna sredstva za izpitjanje in srečanje mlečnosti pri kravah ter za okrepjanje mladih prašičkov. Krava, ki skoraj nobenega mleka več ni dala, molzi danes do 15 litrov mleka in postaja tudi mnogo krepkejša. Svinja, ki sem jo hotel spitati, zredila se je v enem mesecu za 20 kg bolj nego druge, ki jim ne dajem Sulin. Tele postaja tudi krepkejša. Zato ostarem Vaši hvaljene odjemalci. Moji tovarši si želijo tudi Vaših redilnih preparativ; zato jih pišite, gg. K. Skala, K. Svoboda, tukaj in Fr. Barlač iz Sana.

J. Maly, Horni Opolany, p. Libice.

Hvaljeni budi Jezus Kristus!

Spoštovani gospod!

Jaz sem pri Vas nejprvo pet doz praška za svinje in krave načil in smo že takrat spoznali, da živila, ki ta prašek dobiva, mnogo bolje žre. Razdelil sem praške med svoje sosedje in so ti isto opazovali. Krave, ki prašek vsak dan dobijo, so zdrave in je tudi mlečnost mnogo višja. Svinje rastejo hitro, so zdrave in postajajo debelejše. Sosedji, ki sem jim prašek posodil, so istotno potrdili, da je ta prašek jako koristen.

Danes pišem s posebno kartou tretjič po Vaše praške. Pošljite mi tudi, prosim knjigo „Tierärztliches Hausbuch“.

Za prašek prisršni Beg plati!

Jurij Szotowski, Mosty p. Jablunkau 109, Avstr. Šlezija.

Velespoštovani gospod!

Odkrito Vam moram priznati, da je Vaš prašek Vaccin izvrstni živilski prašek. Moja krava je suha, že suha kupljena, dajala je po teletih štiri litre mleka; potem sem ji dajal krompirja in evsa, ter spravil mlečnost na šest litrov. Ali oves in krompir so mi predragi in takoj sem moral z njimi prenehati; krava pa mi je dala zoper le štiri litre. V „Oesterr. Volkszeitung“ sem bral od Vašega Vaccina in sem naročil poizkušno doze: V osmih dneh še nismo nitičarčiti, ali v 14 dneh se je zvisala mlečnost že na pet litrov, par dni pozneje pa na 6 litrov; videl sem, da nadomeča Vaccin krompir in oves. Vaše izvrstno sredstvo zasluži vso pohvalo!

S pozdravom
Joh. Forthuber, hišni posestnik, Schalchen, O.-Oe.

Mnogo stotin takih pism dobivamo od ljudi, ki so Vaccin in Sulin preizkusili.

Pišite takoj na nadvojvod. komornega pošiljatelja M. Paraskovich, z. z. o. Dunaj, Mariahilferstrasse

b Iz brežiškega okraja. Vrančni prisad se je vgnezdzil v nekaterem kraju in napravil živinorejcem ogromno škodo. Po novi postavi o živinskih kužnih boleznih se sicer izplača državna podpora za vsak slučaj, da pogine živila vsled vrančnega prisada; toda živinorejci so bili dosedaj premalo poučeni o tem, da morajo vsak slučaj take bolezni takoj naznaniti okroglavarstvu. Samo v občini Blanca pri Sevnici, kjer vrančni prisad divja že več let, se je pripetilo mnogo takih slučajev. Vsled tega se je poslanec dr. Benkovič obrnil na poljedelsko ministrstvo, ki mu je te dni naznanilo, da je oblastim naročilo, poučiti ljudstvo, kako postopati, da se ta bolezen omeji in za vsak posamezen slučaj doseže odškodnina.

b Deklinski sled v Št. Lenartu pri Brežicah v nedeljo 14. t. m. obeta biti zelo lep. Deklki prihajajo posamezno ali iz posameznih župnih skupnosti, kakor hočejo. Skupni sprejem mora rasti službe božje župni cerkvi izostati. Dobro je, da se mladenec doma že nakoliko okrepiča, da ne bo pretežko do večernic vstrajati. Opomnimo še, da se celo priedretev vrši ob vsakem vremenu. Shod bo na lepem prostoru, a pod streho. Torej na veselo svidenje!

Najnovejše.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Prepoved mlađeniškega shoda od strani ptujskega glavarstva je naše ljudstvo ne samo iznenadila, temveč tudi ogorčila. Začakaj se ne bi smela zbrati naša poštena mladina? Baje zavoljo nemirov. Ptujsko okrajno glavarstvo je očividno zamenjalo naše poštene mlađenične s tistimi pretepači v ptujski okolici, ki živijo od šnopsa in "Stajerca". Naši fantje niso pretepači, in se vedno obnašajo dobrostojo; to naj blagovoli ptujsko glasilo vzeti na znanje. Glavarstvo je tudi v skrbih zavoljo kašja. No, kašljalo se je vedno in se tudi bo; sicer pa pri nas ta bolezen niti ni bila razširjena, temveč pri Veliki Nedelji, kjer je bila šola nekaj časa zaprta, sedaj pa je že pouč. Torej je ta vzrok ravno tako ničesar, kakor oni o nemirih. Vzroki tiče kje druge in mi smo prepričani, da bodo naši poslanci storili potrebne korake, da se bo tudi našemu ljudstvu dala pravica. Tako daleč pa še vendar v Avstriji nismo, da bi se nam nemoteno in pod zaščito oblastev zbirali tisti, ki tulijo „Die Wacht am Rhein“ in kričijo „Živio Hohenzollernci“, naše krščansko, cesarju vdano ljuštvo, pa ne bi smeli prirejati shodov. Naša mladina naj bo potolažena in mirna, ker ji damo zagotovilo, da bo imela meseca avgusta svoj shod in svojo veliko prireditev.

Polzela. Birmovanje v celjskem dekanatu se je dne 4. julija pri nas zaključilo, in sicer na prav slovesen način. Vse povsod je verno ljudstvo z užaljenim srečem gledalo milemu nadpastirju v bolesti obraz, raz katerega se je brala poleg očetovske ljubezni tudi velika telesna in duševna utrujenost. Tudi k nam so došli Prevzvišeni dokaj izmučeni, kajčuda, po tolikih naporih. Pozdravila jih je poleg šolske mladine mnogobrojna verna čreda z občinskim odborom. Ko je 8letna šolarca, hčerka županova, pogumno z mično pesmico izrazilo čutila malih in odraslih, so blagoslovili milostni knez in škof novo Kapelico Sreca Jezusovega, pravi biser med kapelitami. Slēdilo je običajno izpraševanje otrok. Zvečer pa so dali župljani duška svojemu navdušenju s prekrasno razsvetljavo, kresovi in strelom. Bilo je prekrasno, strela še skoraj preveč. Ko so drugi dan višji pastir s požrtvovalno gorečnostjo opravili vsa sveta opravila in z nedosegljivo prisrčnostjo oznanjevali besedo božjo, so v krogu 17 duhovnikov še spregovorili marsikatero ganljivo, prisrčno, duhovito besedo, ki ostane vsem udeležencem neizbrisna v spominu. Le vse prehitro je prišla ura ločitve. Naše molitve za okrepljenje Vašega zdravia Vam sledijo, nepozabljivi naš duhovni oče! Hrast se omaja in hrib, naša zvestoba, ostane.

Caško. Nalivi v laškem okraju so napravili v zadnjem času preečijošo škodo na poljih, travnikih, občinskih cestah itd. Opozorjam županstva, da naj naznanijo večje škode na poljih okrajnemu glavarstvu s prošnjo za podporo poškodovanim, škode na občinskih cestah pa dejelnemu odboru s prošnjo za podporo iz fonda, ki je v ta namen določen.

Pri Sv. Križu tik Slatine imata občini zbor moška in ženska podružnica Slovenske Straže v nedeljo, dne 21. julija po večernicah v čitalnici. Govoril bo č. g. kapelan Fr. Sinko iz Šmarja. Po občenem zboru bo pa na vrtu g. Fr. Ogrizek dražba lepih dobitkov za uboge slovenske šolarje pri Sv. Križu. Dočačini in sosedje, srčno ste povabljeni!

Romarski vlak k Mariji Pomagaj na Brezje predi S. K. S. Z. prvi ponedeljek v avgustu. Pogajanja z južno železnicu so že v teku.

Romanje na Trsat se je izborno izvršilo v splošno zadovoljnost romarjev, katerih je bilo 611. Romanje je vrlo vodil raynatej g. dr. Jerovšek. Na Trsatu sta pridigovala gg. dr. Korošec in župnik Golmšek. Romarji so opravili na Trsatu svoje verske dolžnosti ter se v vročih molitvah poklonili trsatski Materi božji. Nad 2 uri smo se vozili po morju, kjer so donele raz ladje pobožne in vesele narodne pesmi. Vsi smo se vrnili zdravi in veseli domov.

Novi kanonov ne bo. Skupni avstrijsko-ogrski ministrski svet, ki je zboroval dne 8. in 9. julija na Dunaju, je odklonil predlog vojnega ministra, da bi se za 250 milijonov K nabavilo novih kanonov. Posebno so nasprotivali novim kanonom Ogr.

Smrje pri Jelšah je v zorni župnije, ker je poslala te dni celo 20 novih naročnikov za „Slov. Gospodarja“. Iz mnogih župnih smo dobili po 5 do 8 novih naročnikov. Naši somišljeniki so izvrstno agitirali. Hvala jim! Le delujte v tem smislu naprej za naš list!

Za Slov. Stražo je nabral g. Dragotin Novak med trsatskimi romarji, ki so se vozili na morju pri Reki, 32 K. Živio!

Vaša gospa ima prav!

če trdi, da je kot ustna voda za izplakanje grla in kot toileino s edinstvo najboljše in najcenejše pravo

Levovo francosko žganje

z ment. ion.

To idealno domača sredstvo služi zelo izborna proti glavo- in zobobolu, potenja rok in nog, proti izpadanju las, za odstranjevanje lupin na glavi itd.

Originalna steklenica stane samo

Velika steklenica K 1·10, največja K 2·20 in se dobi v vseh lekarnah in trgovinah. Pošiljanje po pošti od K 4·40 naprej po poštnem povzetju.

ALEKSANDER KALMAR, Dunaj II/2.
Severni kolodvor.

Listnica uredništva.

Ptuj: Hvala lepa! Prosim, poročajte nam stalno. — Vransko: Vaš dopis kot našlaš za tožbo. Poročajte raje kaj drugega. — Ormož: Laporje: Prihodnj č. — Inserat: sprejemamo le do torka zvečer.

Cene deželnih pridelkov.

Ime pridelka.	Gradec		Maribor		Celje		Ptuj		Omno	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Pšenica	12	50	11	—	11	50	11	50	11	—
Rž	11	50	9	50	9	—	10	50	10	50
Ječmen	11	95	10	50	9	50	—	—	9	—
Oves	12	67	11	50	12	—	12	50	10	50
Koruzna	10	50	11	75	11	20	10	50	10	—
Proso	6	50	11	50	14	—	10	90	10	50
Ajda	10	50	11	—	10	50	11	50	11	50
Sladko seno	8	5	2	50	2	80	3	70	5	—
Kislo	2	95	—	—	2	—	3	20	4	—
Slama	2	85	1	50	3	—	2	70	2	50
Filzola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grah	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	68	—	—	—	—	—	—	—
Sir	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—
Šurovo maslo	—	—	2	50	—	—	—	—	—	—
Maslo	—	—	1	80	—	—	—	—	—	—
Speh, svež	—	—	1	70	—	—	—	—	—	—
Zelje, kislo	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—
Repa, kisla	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	96	—	—	—	—	—	—	—
" kisla	—	—	96	—	—	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—

Pozor!

Prodam lepo posestvo na deželi, en kilometer od Rimskih-toplic (Stajersko); hiša z dobro, mešano trgovino, hlev, vse dobro zdano, 7-8 oralov gozd, 4 orale lepih njiv in travnikov, 2 vrta in mnogo sadnih dreves, zaradi prevezanja druge posesti, za malo denar, 300 kron. Vpraša se pri Alozu Mihelič v Lošah pri Rimskih-toplicah.

Izkušen sodar

37 let star, za vsako delo, želi vstopiti v delo sodarsko ali pri kletarstvu. Po ujetju pod: „Poste restante“ 100. Sv. Benedikt v Slovenskem gor. 781

Deklica.

Iščem pridno deklino v starosti 17 let naprej za domača opravila. Ista se lahko tudi izvleže v kuhanju. Ponudbe na Josip Farkaš, trgovec pri Sv. Jurju ob Ščavnici. 784

Krepki učenci se sprejmejo. Popolna oskrba in primerno plačilo. Parni mlini Pesnica. (Kaniza pri Mariboru).

Čevljarski pomočnik se sprejme. Plačilo po dogovoru. Franc Langer, čevljarski mojster. Žreče pri Križnjih.

Isčem dobro, snažno kuharico, ne pod 35 let staro, vajeno v veliki hiši. Sprejemam tudi pridno sobrico iste starosti, katera tudi lepo.

Parlova, Ana Majdič, parolm, Celje. 771

Isčem dobro, snažno kuharico, ne pod 35 let staro, vajeno v veliki hiši. Sprejemam tudi pridno sobrico iste starosti, katera tudi lepo.

Parlova, Ana Majdič, parolm, Celje. 771

Isčem dobro, snažno kuharico, ne pod 35 let staro, vajeno v veliki hiši. Sprejemam tudi pridno sobrico iste starosti, katera tudi lepo.

Parlova, Ana Majdič, parolm, Celje. 771

Isčem dobro, snažno kuharico, ne pod 35 let staro, vajeno v veliki hiši. Sprejemam tudi pridno sobrico iste starosti, katera tudi lepo.

Parlova, Ana Majdič, parolm, Celje. 771

Isčem dobro, snažno kuharico, ne pod 35 let staro, vajeno v veliki hiši. Sprejemam tudi pridno sobrico iste starosti, katera tudi lepo.

Parlova, Ana Majdič, parolm, Celje. 771

Isčem dobro, snažno kuharico, ne pod 35 let staro, vajeno v veliki hiši. Sprejemam tudi pridno sobrico iste starosti, katera tudi lepo.

Parlova, Ana Majdič, parolm, Celje. 771

Isčem dobro, snažno kuharico, ne pod 35 let

Mlado, staro,
Vsak pove:

694-4

Ta pa je za me!

Ker se samo z njim krepčam,
Vedno zdrav želod'c imam!

Varujte se

ponaredb!

Pristni „FLORIAN“ se debi edino od Rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljutljani.

Za jesensko setev**Tomaževa žlindra**
„z zvezde“

kot najcenejše in najboljše fosforno kislo gnojilo z najboljšim uspehom uporablja.

Zvezda na
vreči in
plombidaje gotovo
jamstvo za
čisto nepo-
narejeno
blago.Kmetovalci, zahtevajte pri prodajalcih umetnih gnojil **Tomaževa žlindra z znamko „zvezda“**.
Pred ponarejenim blagom se svari.

775

Vabilo na izredni občni zbor Hranilnice in posojilice pri Novi cerkvi,
reg. zadruge z neom. zavezo,
ki se bo vršil dne 28. julija 1912 ob 8. uri dopoldne v
posojilnični pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Dopolnilna veltva v načelstvo.
3. Raznoterosti.

Ako bi ta občni zbor ob napovedanem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje drug občni zbor, ki sklepca ne glede na število navzočih zadružnikov.

785

V korist je vsakemu

in si prihrani veliko denarja, če kupuje vse kar rabi v slovenski trgovini

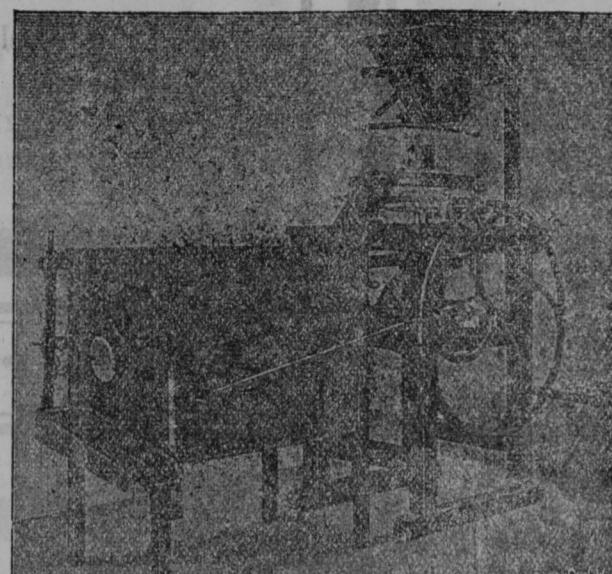
J. N. Šoštarič : Maribor
Gosposka ulica štev. 5.

Ker dobi samo pri tej tvrdki najboljše blago za moske in ženske obleke, vsakovrstno platno za rjuhe in drugo perilo, druk, saten, cefir, zgotovljene obleke, srajce za moške, ženske in dečke, velika izbera kravat, ovratnikov, nogavic, dežnikov, naramnic itd.

623

Cene veliko nižje kakor drugod.

XXXXXX

Priporočamo svojim**somišljenikom :****Fr. Kampus : Zg. Poljskava
pri Pragarskem**

vsem kmetom naznani in se jim priporoča, da bi prišli k njemu stroje kupovat, ker zdaj jih ima okoli 2 do 300 doma, vsake vrste, ima zdaj najcenejše mlatilnice, tudi geplne-mlatilnice, slamoreznice, reznice, pluge, brane, cokopalnice in osipačnice, mline za sadje in grozje mlet, stiskalnice ali preše, najcenejše sesalke ali pumpe za studenace in gnajnjice, s katero se lahko napumpa v eni minuti eden polovnjak vode ali gnajnjice, vsake vrste male in tudi velike tehtnice, tudi vsake vrste mostne tehtnice, katere postim sam postaviti na svoj odgovor stroje za vino kosit, obračat in grabit, najcenejše sejalne stroje, pri katerih se prihrani ena tretjina zraka; ima tudi vsakovrstno železje za mline in žage, tudi motrje na bencin, sesalki plin, surovo olje, separ ali „dampf“, najcenejše mlatilnice, zravec ima vse kar rabi, stroje za šivat „Central Bobin“ po najnižji ceni, vsakovrstne stroje za kovače, lončarje, opekarkje, tudi opreme za pekarje, kotle zakuh, brzoparihlke prave „Alfa Separatör“, po najcenejšem izdelane, pri katerih se prihrani zelo eliko časa in drv. Najcenejše mline za zrno mlet, da si lahko vsak kmet doma vsakovrstno zrno melje in doma vsakovrstno meko napravi, geni se lahko na roko, gepl, tudi na vodo in parno moč, domači izdelek, dam, tudi vsakemu kmetu na poskušnjo; kolesa ali bicikelne, pisalne stroje vsake vrste. Zmerne nizke cene, ugodni plačilni pogoji, tudi na več let. Kdor k njemu na dom pride, ali ako mu piše, da se on sam pri kmetu oglasi, d bi vsak kmet vse stroje 10 odstotkov ceneje, kakor drugače, vsakemu pride na svoje stroške na dom, da se dogovorita, ne na kmetove stroške. Vse varstvene priprave za mlatilnice se pri njem dobijo, katere mora vsak kmet imeti, kdor ima mlatilnico.

428

Z mojo

umetno moštovo esenco

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod izvrstne, ob stojne in zdrave domače pijače. Cena 1 steklenici za 150 lit. 4 krone. Dobi se samo

v drožeriji Maksa Wolfram,
529 Maribor, Ger. Gosposka ulica.**Serravallo
železnato kina-vino**

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malekrvne in rekonvalscente. Površča voljo do jedi, utruje žive in popravi kri. Izborni okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

**I. Serravalo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcela.**Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra á K 2:60 in
445 po 1 liter á K 4:80.

Zagorsko belo apno, portland- in roman-cement, traverze, vezno železje, železje za okove vozov, štedilnike, posamezne dele štedilnikov za vzdolati, lita in bakrene kotle, okove za stavbe, barve vseh vrst, Tomaževa žlindra, oglje za kovače (kok), kakor tudi vse vrste železja, zaloge vseh vrst desk, lat in drogov. Dobi se vse najcenejše pri

Alojziju Maček,
Maribor, Tržaška cesta 25, izven bolnišnice. 479

na prodaj. Pri c. kr. okrajni sodniji v Mariboru se bode dne 16. julija 1912 prodala enonadstropna hiša z dobrično gostilno, ki se nahaja v Studencih pri Mariboru, na voglu Šušteričeve in Solske ulice. Kupci se vabijo.

762

Hiša z gostilno

edino slovensko tovarniško podjetje na Spodnjem Štajerskem: —
pivovarni Žalec in Laški trg
termalno in granatno pivo.

ki vari marčno,
dvojnomarčno,

781

Slovenci podpirajmo svoje domače podjetje.

XXXXXX Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna pripoznana slovenska trgovina

Rafael Salmič
v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur, slatnine srebrnine in optičnih predmetov.

**Najnižje cene! Postrežba točna!
Mali debiček! Dobro ime!**

Razpolaganje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec zahteva moj novi veliki cenik, katerega dob zastonj in poštne prosto.

Ni tisoč zahvalnih psem sem prejel vsled dobre in poslene postrežbe.

Darila za birmo!Toda postrežba
Dobro Pečenje

Velika zaloga ur, dragečnosti, srebrnine in optičnih stvar po vsaki ceni.

Toda je obrek! Hrast. senik zapest!

Gramofon od 20 do 200 K.

Nizka remont-ura K 2:60

Pristna srebrna ura 7.—

Original omega ura 12.—

Kuhinjska ura 4.—

Budiljka, niklasta 3.—

Porodni prstani 2.—

Srebrne veržice 2.—

Večelinja jamstva

Nas. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in česar 447

Maribor, Gosposka ulica 21

Kupujem zlatino in srebro.

Pohištvo

razpoložila na vse strani trgovina s pohištvetvom

Karl Preis,

Maribor, Stolni trg 6, lepe postelje na valjar, nastavne postelje 15 K, kuhinjska oprava predalčne omare 28 K mize 9 K, stoli K 2:60, trde, polirane postelje 24 K, polirane mize 2:5 K, toiletno ogledalo 15 K, spalni divani, otomani, 30 K, jedilne mize na poteg 34 K, usnjati stoli 9 K, vse vrste lesnega in tapeciranega pohištva, posebni oddelek pohištva iz železa in medenine. Edini štajerski izdelek. Izvirne tovarniške cene. Žičaste podlage 8 K, matrace 6 K, žleznne postelje z ograjo 16 K, postelje iz medenine 68 K, emajlirane postelje 40 K. Slobodno na ogled. Sloboden nakup. Ceniki zastonj in franko.

Iščem majerja

zanesljivega s 5. delavskimi močmi. Vstop v jeseni 1912. Zelo ugodni pogoj. Richard Ogriseg, lastnik umetne vrtnarje Maribor. 671

Izbera

je lahka, kajti kakovost odloča. Slast pravega zagrebškega „Francka“, njegova jakost in krasna barva usposoblja ta izdelek najboljšim kavinim pridatkom, kateri bodo tudi Vas trajno zadovoljili.

1284

Mizarski izdelki

za stavbe, pohištva, prodajalne, pisarne cerkve in sole, izdelujejo se najcenejše in trpežno pri

A. Viher & M. Novak,

mizarska delavnica s stroji.

Maribor, Koroška cesta 53, Heugasse 2-4

Proračuni in načrti na razpolago. 727

Pozor!

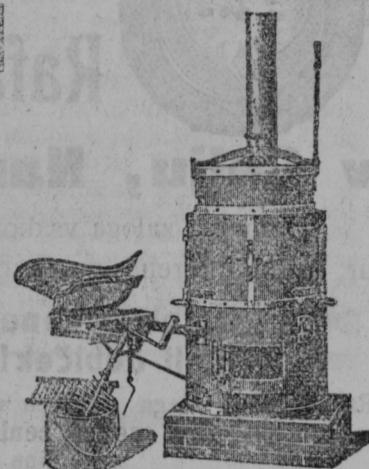
Cež 30 let znana tvrdka Franc Bukšek naznača, da se izdelujejo vsakovrstne trpežno najboljše harmonike in se sploh vse potrebščine za izdelovanje harmonik dobijo v veliki izbiri. Izdelovalcem harmonik znaten popust. Popravila harmonik in raznovrstnih inštrumentov se ceno in hitro izvršujejo. Solidno delo, točna in poštena postrežba. Se priporoča za obile obisk na Bregu pri Ptaju in v Mariboru, Koroška cesta 48

745 Franc Bukšek, izdelovatelj harmonik.

„Titania“

386

Nenavadno hiter razvoj pare.
Pošilja se na poskušnjo.
Tisoči že v rabi.
Zahtevajte cenike.

brzoparičniki za živinsko krmilo.

narejeni iz kovanega železa in kovinaste pločevine, torej nepokverljivi.

„Titania-Werke“, Wels 136, Zgor. Avstrijsko.

Največja specialna tovarna za parilnike na Avstro-Ogrskem.

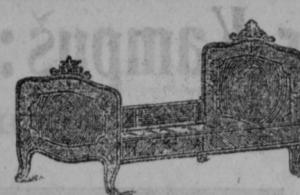
Glavno zastopstvo Franc Asen, Gradec, Mariahilfstrasse 22.

Vsako kurivo porabljivo.

70 odst. kuriva se prihrani.

Zastopniki se isčejo.

„Titania“ parilnik se lahko uporabi tudi za kuhanje žganja če se pridene zato posebna pravila.

Nabavite si:

nosilce, okovje, strešno lepenko, črpaljke, vodovodne cevi, štedilnike, stavbene potrebščine, poljedeljske stroje in orodje, vozne plahte najboljše kakovosti, kose znamka „Merkur“ in „Triglav“, žičnato mrežo in ograje, trnjevo žico in vse druge predmete železninske stroke pri **veletgovini z železnino**.

473

,Merkur‘ P. Majdič, Celje.

Darujte za Slov. Stražo!

Pristen Avenarius **karbolinej**

(Patent)

644

že nad 35 let najboljše sredstvo za konserviranje lesa. — Pred ponarejanjem se svari. — Prospekt itd. zastonj.

Karbolinejum tovarna R. Avenarius, Amstetten N. Oe.

Edina predaja za Maribor in okolico Opekarna Melje in Razvanje. Telefon 136.

POSOJILNICA v MARIBORU

58

v lastni hiši v Narodnem domu.

Hranične vloge sprejema in jih obrestuje: na vložne knjižice po $4\frac{1}{4}\%$ in $4\frac{1}{2}\%$, v tekočem računu po $4\frac{1}{4}\%$ oziroma po dogovoru.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila daje: na hipotekarni kredit in zastave vrednostnih listin oziroma knjižic po $5\frac{1}{4}\%$, na hipotekarni kredit s poroštvo po $5\frac{3}{4}\%$, na osebni kredit po 6% . Eskomptuju menice ter daje kredit trgovcem in denarnim zavodom v tekočem računu.

Rezervni fond K 333745.13, stanje vplačanih deležev K 118.780, lastno premoženje K 516.100.99, Zadružnikov 3.050, Enaintrideseto upravno leto.

Na debelo!
*****

Vletrgovina s papirjem.

Na drobno!
*****

Goričar & Leskovšek

Celje : Graška ulica štev. 7.

Zvezna trgovina (Goričar & Leskovšek)

Celje, Rotovška ulica štev. 2.

Tovarniška zaloga vsakovrstnega papirja :: pisalnih in risalnih potrebščin. :: Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade.

Specer. trgovina

s prodajo poljskih pridelkov na veliko, pri zelo prometnem železniškem kolodvoru, se takoj da v najem ali pa se tudi proda. Vpraša se pri

Karl Haberju,
trgovcu

Maribor, Tegetthoffova ulica.

Cerkvena gostilna in trgovina

v Škalah se da v najem. Več pove cerkveno predstojništvo istotam.

Posojilnica Mariboru (Narodni dom)

razpisuje za šolsko leto 1912/13 **podpore** za obiskovalce:

- Obrtne šole v Ljubljani v znesku 300 K;
- trgovske šole v Ljubljani v znesku 280 K;
- Kmetijske šole v Št. Jurju ob juž. žel. v znesku 280 K.

Prošnje, opremljene s krstnim listom, šolskim in ubožnim spričevalom, je vložiti do 15. avgusta t. l. v pisarni posojilnice.

Oziralo se bo v prvi vrsti na prošnjike iz sodnijskega okraja Maribor.

Zahvala.

Povodom smrti nepozabnega nam sopnika, očeta, gospoda

Franca Bračič,
pesestnika in gostilničarja

nam je došlo toliko sožalja, da se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti. Iskrena hvala vsem, ki so spremili dragega nam rajnega k večnemu počitku. Posebno se zahvaljujemo č. duhovnikom, ptujskemu orožništvu, Narodni godbi za žalostinke, ter za krasne, darovane nam vence. Sploh vsem, ki so izkazali v tolikem številu od blizu in daleč zadnjo čast.

Bog plati!

Nova vas, Rogoznica, dne 5. julija 1912.

760

Žalujči ostali.

Krasno posestvo se proda,

ki leži na slovitem hribu Kapela, 5 minut od farne cerkve, ima krasen razgled na vse strani sveta. Obstoji iz modernega, še novega hišnega poslopja (vile), z tremi vhodi, je pri vsakem verand, ima 6 stanovanj, eno kuhinjo ene kamro, tri spodnine krasne suhe kleti, hlev za tri govede, klet za žganjarne in druge potrebe, gumno, pet svinjakov, prosti stojeti nova velika preša. Je vse zidano, v najboljšem stanu, lep vrt za zelenjavno, nova žičasta ograja, posestvo meri 10 oralov, štiri orala sadonosnika in travnika, s čes 400 stoječimi sajenimi različnimi sadnimi drevesi, dva orala gozdov s starim bukovim drejem, 2 in pol oralna njiv, 1 in pol oralna novosajenega vinograda, posestvo se drži vse skupaj, tik velike ceste, ki pelje pol ure od železniške postaje Radinci (Bad Raden), kjer je vrelec kiale vode in poletno kopališče, katerega obiščejo od vseh krajev in stanov veliko ljudi. Pri Kapeli je mesarija, pekarija, gostilne in vask dan da prinesena pošta na dom. Posestva imajo v okolici gospoda iz mest iz raznih stanov, obiskujejo radi poletno stanovanje, ker je zračno in krasna lega. Posestvo se ceni na 20.000 kron, premične v sobah posebej po 3000 kron, so ugodični platilni p. goji, posestvo bi se primerjalo vsakemu upokojenemu gospodu, posebno č. duhovnikom, tudi vsakemu trgovcu, ker je le edina trgovina pri Kapeli. Natančnejša pojasnila daje Anton Vrabl, trgovec in veleposestnik, p. Križevci pri Ljutomeru.

624

Rezervni zaklad
800.000 kron.

770

Razglas.

V opekarni v Melju pri Mariboru se zelo po ceni proda večja množina dobrožgane **zarezne strešne opeke** (Falzzigel) II. vrste.

sprejema **vloge** na vložne knjižice in jih obrestuje po od dne vloge do dne dviga brez vsacega odbitka.

4 1 / 2 0

**Vloge na tekoči račun
obrestuje najkulantnejše.**

Delniška glavnica 8 milijonov kron.

Podružnica

Rezervni zaklad
800.000 kron.

Ljubljanske kreditne banke v Celju